

TRAVANJ 2013.

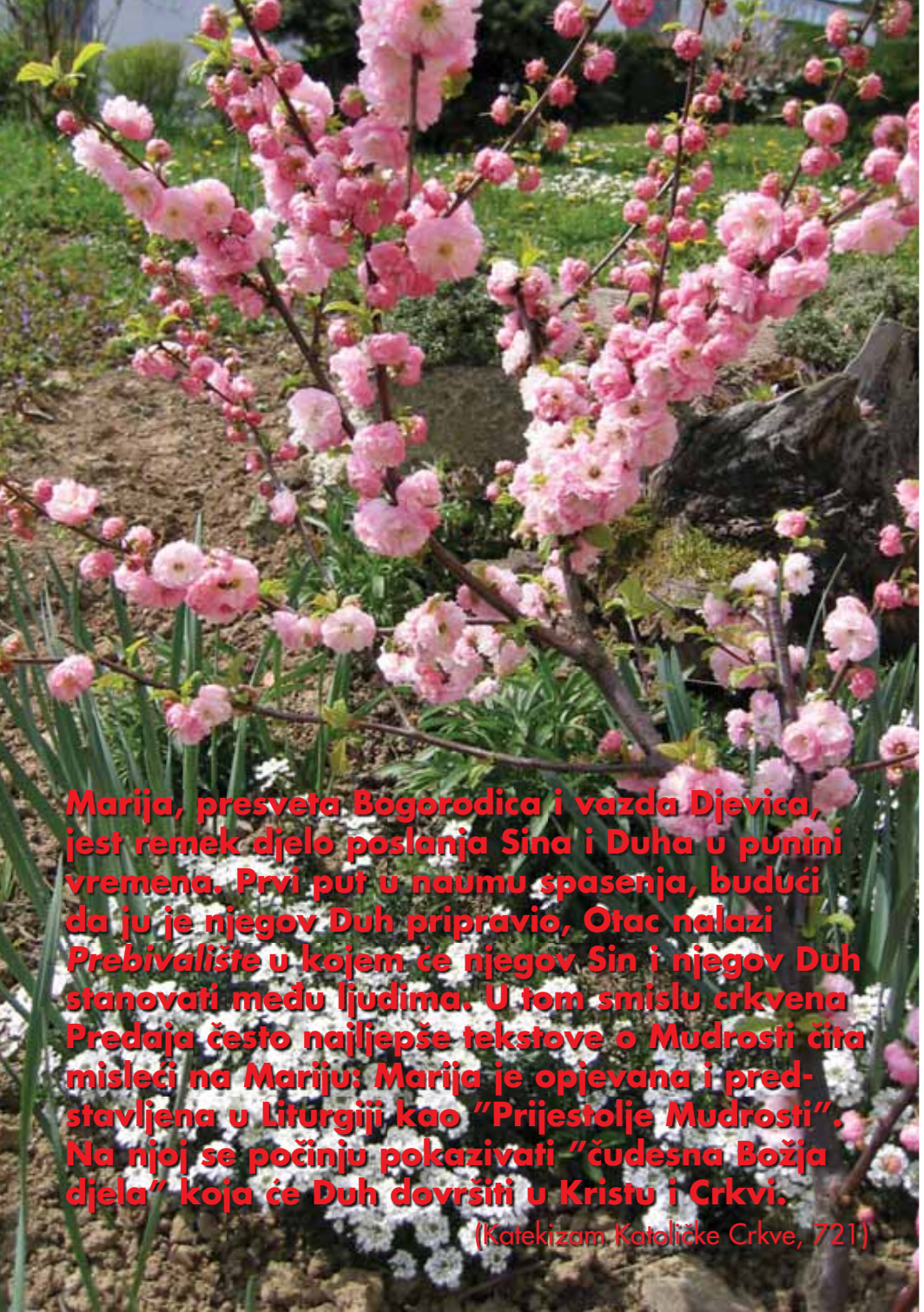
4

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Marija, presveta Bogorodica i vazda Djeвица, jest remek djelo poslanja Sina i Duha u punini vremena. Prvi put u naumu spasenja, budući da ju je njegov Duh pripravio, Otac nalazi Prebivalište u kojem će njegov Sin i njegov Duh stanovati među ljudima. U tom smislu crkvena Predaja često najljepše tekstove o Mudrosti čita misleći na Mariju: Marija je opjevana i predstavljena u Liturgiji kao "Prijestolje Mudrosti". Na njoj se počinju pokazivati "čudesna Božja djela" koja će Duh dovršiti u Kristu i Crkvi.

(Katekizam Katoličke Crkve, 721)

Gospin hodočasnik

Galeb na dimnjaku Sikstinske kapele prije bijelog dima u srijedu, 13. ožujka 2013. u 19,06 sati, kao da je naj-avljivao dolazak novoga pape izdaleka, preko mora i oceana. I, zbilja, za 265. nasljednika apostola Petra, izabran je kardinal Jorge Mario Bergoglio, 76-godišnji nadbiskup Buenos Airesa. Prvi put u povijesti Crkve jedan isusovac postaje papom, prvi put papa dolazi iz Latinske Amerike i prvi put uzimlje ime Franjo.

Kad je za prebrojavanja glasačkih listića osjetio da bi mogao biti izabran za papu, sjeti se siromaha za koje se zalagao i ratova koji još uvijek bjesne u svijetu. Pade mu pritom na pamet sv. Franjo Asiški, čovjek siromaštva i mira, ljubitelj Boga, čovjeka i svega stvorenoga. U njemu prepoznaje program svoje papinske službe te odluči da ga imenom Asiškog Ubogara i zovu. Kad se pojavio na loži vatikanske bazilike sv. Petra, okupljeno mnoštvo pozdravilja ga pljeskom i usklicima, a on, spontan i blizak, zabavljuje na srdačnu dočeku i vjernike poziva da ga prate svojim molitvama. Sjeća se rimskog biskupa u

miru i s vjernicima zajedno moli Očenaš, Zdravomariju i Slavaocu "da ga Gospodin blagoslovi i da ga Majka Božja čuva". Vjernike svoje Rimske biskupije poziva da mole jedni za druge i za čitav svijet te želi da put Crkve bude plodonosan za evangelizaciju Vječnoga grada. Prije nego podijeli svečani blagoslov "Rimu i svijetu", potiče nazočne da u tišini mole Gospodina neka on blagoslovi slugu svoga novoga papu Franju. Prvog dana svoje papinske službe hodočasti u baziliku sv. Marije Velike, drevno Gospino svetište u srcu kršćanstva. Pred poznatom slikom Spasiteljice Rimskoga puka ostavlja cvijeće i sklapa ruke na molitvu. Utječe se Gospi da štiti Rimsku biskupiju, kako bi drugima "prednjačila u ljubavi".

Kao i njegov izbor, i papa Franjo sve iznenađuje svojom pojavom i nastupom. Svojom jednostavnošću osvaja vjernike i one koji drukčije vjeruju ili pak ne vjeruju. Svjetska glasila, ta sedma svjetska sila, pozitivno ga prima. Ako se po jutru dan poznaje, onda je Gospodin udijelio svojoj i našoj Crkvi dobra pastira, papu nade i revna župnika svijeta, glasnika mira i navjestitelja radosne vijesti siromasima (Lk 4, 18). Molimo da ga Gospodin prati svojim blagoslovom, a Gospa svojim majčinskim zagovorom!

UREDNIK

Prva češka Marijina sestra

9. veljače 2013. preminula je prva češka Marijina sestra Marija Častna. U 17 godini uvjerala je svoju majku kako želi ići u Schönstatt u Njemačku, da bi ondje postala Marijinom sestrom. U kolovozu 1941. dobila je redovničko odijelo, a kad je ona nekoliko mjeseci kasnije sklopila životni savez, o. Kentenich bio je već na ispitivanju. (WS)

Svjetski dan bolesnika

Za središnjeg slavlja Svjetskog dana bolesnika u Altöttingu u Bavarskoj, 11. veljače jutarnju misu predvodio je nadb. Z. Zimowski i najavio da će Sveta Zemlja g. 2016. ugostiti sljedeći Svjetski dan bolesnika, koji će biti održan na temu *Osloniti se na Isusa poput Marije, "Učinite što god vam rekne!" (Iv 2, 5).* (IKA)

Nova Gospina katedrala

U Manami, glavnome gradu Kraljevine Bahrein u Perzijskom zaljevu, uskoro će biti izgrađena katolička katedrala. Kralj Hamad bin Isa Al-Kalifa za nju je darovao zemljište, a darovnica je datirana 11. veljače, na blagdan Gospe Lurdske, koju katolici na arapskom poluotoku slave kao Našu Gospu od Arabije, kojoj će katedrala i biti posvećena. (GK)

Nova rezidencija Benedikta XVI.

Nova rezidencija Benedikta XVI. bit će nekadašnji klauzurni sestarski samostan *Mater Ecclesiae* u Vatikanskim vrtovima. Otvorio ga je g. 1994. Ivan Pavao II., želeći da klauzurne redovnice i u Vatikanu budu stalne moliteljice i podsjetnik na važnost kontemplacije, tišine i pokore, a dokinut je g. 2012. pa je zgrada otada prazna. Oko 450 njegovih četvornih metara preuredit će se u rezidenciju isluženog pape Ratzingera. Uz stambeni dio predviđen je ured, arhiv,

Novi papa Franjo

Novi papa Franjo pošao je 14. ožujka u rimsku baziliku sv. Marije Velike kako bi se pomolio Gospi, kao što je i najavio u svojim prvim riječima s balkona vatikanske bazilike sv. Petra neposredno nakon izbora. Bio je to njegov prvi izlazak iz Vatikana u najstariju i najveću rimsku crkvu posvećenu Gospi, u koju je ušao na jedna od pobočnih vrata. Odmah se uputio k slici *Spasa Rimskoga puka*, u pratnji kardinala S. Abril y Castello i kardinala vikara za rimsku biskupiju A. Vallinija. Nakon što je Gospi darovao buket cvijeća, molio je desetak minuta pred njezinim oltarom. U bazilici je pozdravio članove kaptola, ispovjednike, fratre i osoblje bazilike, vjernike i novinare koje je susreo u prolazu.

knjižnica, kuhinja, blagovaonica i soba za rekreaciju. Papa koji voli prirodu moći će se odmarati u okruženju koje potiče na divljenje i na molitvu. (IKA)

Zahvala za Benedikta XVI.

Na dan prestanka papinske službe, u fatimskom svetištu 28. veljače slavljena je misa u znak zahvalnosti Bogu za Benedikta XVI. i njegovu ljubav prema Crkvi. Osim toga, kratkim dvominutnim filmom, fatimsko svetište zahvalilo je Papi za njegovu papinsku službu i za njegovo hodočašće u Irijsku dolinu od 11. do 14. svibnja 2010. Riječi u filmu jesu riječi Benedikta XVI. koje je izgovorio 12. svibnja u kapelici ukazanja, u trenutku posvete Gospi i darivanja zlatne ruže. (WF)

Od oceana do oceana

Ikona Gospe Jasnogorske iz Czestochowe u Poljskoj, preslik izvornika, u Portugalu je od 2. ožujka, a 7. ožujka i 7. travnja, nakon jednomjesečnog boravka u zemlji, boravi kraj kapele ukazanja u fatimskom Gospinu svetištu. To je u sklopu međunarodnoga hodočašća *Od oceana do oceana*, koje je započelo u Vladivostoku u Rusiji kraj Tihog oceana, a završit će u Fatimi, blizu Atlantskog oceana, i ima nakanu pozivati na obranu života i obitelji. Već je posjetila 23 zemlje. (WF)

Nakon priznanja ukazanja

U vrijeme priznanja ukazanja u srednjoafričkom Kibehu u Ruandi g. 2001. nije bilo ni električne energije. Budući da je priznanje imalo međunarodni odjek, vlasti su se dale na izgradnju cesta, kuća za hodočasnike i međunarodne zračne luke. Ministar razvoja R. Rwigamba posjetio je krajem 2012. Lurd i Fatimu kako bi se nadahnulo i napravio još neke projekte. Svetište je g. 2003. posvetio kardinal C. Sepe i izložio u njemu

sliku Milosrdnog Isusa, slično kao što se u Fatimi diže crkve Presv. Trojstva nasuprot bazilici Gospe od Krunice. (Mdd)

Novi papinski izaslanik

Nadb. T. Caputo, koji je bio apostolski nuncij u više zemalja, od 12. siječnja novi je papinski delegat u talijanskom svetištu Gospe od Krunice u Pompejima. Naslijedio je mons. C. Liberatija, kojemu treba zahvaliti za velika djela obnove pompejskog svetišta kao i za ustanovljenje djela djetinjstva koje je želio bl. B. Longo. (Mdd)

Drugo francusko Gospino svetište

Svetište Naše Gospe od Lausa, 20 km udaljeno je od Gapa, u francuskim Alpama. Na tom mjestu Gospa se ukazivala 54 godine, u različito doba, Benedikti Rencurel (+1718.), i pozivala "na pomirenje s Bogom i s bližnjim". Mjesni biskup priznao je 4. svibnja 2008. i službeno ukazanja. Nakon Lurda, Laus je francusko Gospino svetište koje najviše pohode Talijani, pa im je osigurana i duhovna posluga tijekom čitave godine. (Mdd)

Ja ću ti biti majka

Prije 110 godina, 11. travnja 1903. u talijanskom gradu Lucca umrla je sv. Gemma Galgani, koja je na sebi nosila biljege Isusovih rana. Ona je zapisala u svome životopisu kako se našla pred svojom nebeskom Majkom, koja je o svojoj desnoj imala Anđela Čuvara, koji joj je prvi savjetovao da moli čin pokajanja. Nakon što ga je završila, nebeska Majka uputila joj je riječi: "Kćeri, u ime Isusovo otpušteni su ti svi grijesi", a zatim dodala: "Isus, moj sin, toliko te ljubi i želi ti udijeliti milost; hoćeš li je znati biti dostojnom?" A onda je dodala: "Ja ću ti biti majka, hoćeš li se pokazati mojom pravom kćerkom?" Otvorila je plašt i njime ju zakrilila. (Mdd)

Kao da je nama rekla

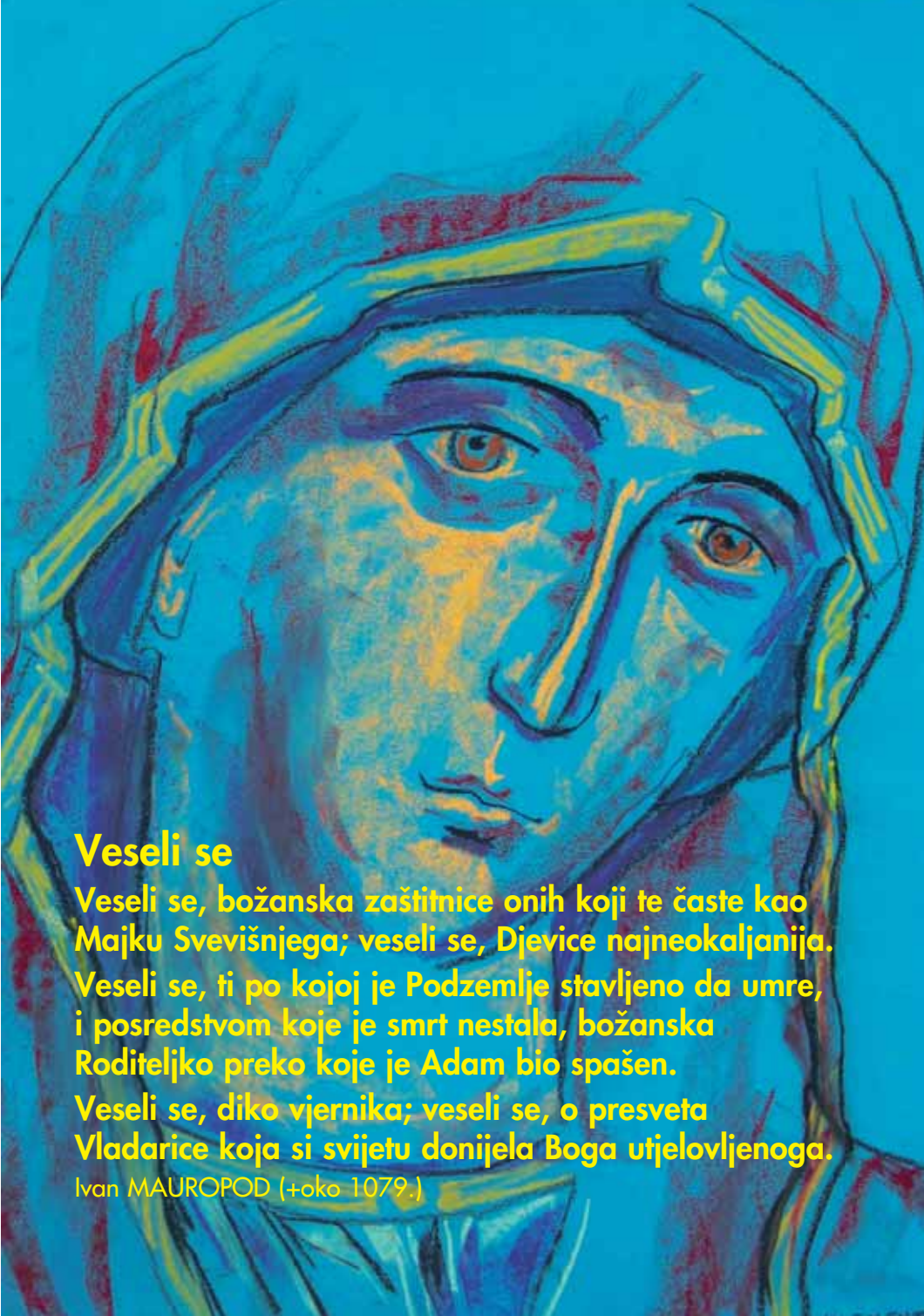
Marijanska pobožnost usredotočuje se na promatranje odnosa između Majke i njezina božanskog Sina. Vjernici su, u molitvi, u patnji, u zahvalnosti i u radošću, nalazili uvijek novih vidova i naslova koji nam mogu bolje otvoriti to otajstvo, na primjer sliku bezgrešnog Srca Marijina kao simbol duboka i bespridržajna jedinstva ljubavi s Kristom. Samoostvarenje nije htjeti posjedovati i graditi same sebe, izvršavati istinski razvoj osobe, ono što se danas promiče kao uzor modernoga života, ali što se lako izrodi u neki oblik profinjene sebičnosti. Više je to stav davanja sebe, odricanje od samoga sebe, što se usmjereva prema srcu Marijinu i time također prema srcu Kristovu, kao i prema bližnjemu, i jedino nam na taj način omogućuje naći same sebe.

"Znamo da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani" (Rim 8, 28): upravo smo to čuli u čitanju iz Poslanice Rimljanima. U Mariji Bog je učinio da sve ide na dobro i ne prestaje da se preko Marije dobro širi zatim svijetom. S Križa, s prijestolja milosti i otkupljenja, Isus je dao ljudima za Majku svoju Majku Mariju. U trenutku svoga žrtvovanja za čovječanstvo, on Mariju čini na određen način posrednicom protoka milosti koja proizlazi iz Križa. Pod Križem, Marija postaje drugarica i

zaštitnica ljudi u njihovu životnom hod. "Svojom majčinskom ljubavlju brine se za braću svoga Sina koji još putuju i nalaze se u pogiblima i tjeskobama, dok ne budu dovedeni u sretnu domovinu (Lumen gentium, 62), tako je to izrazio II. vatikanski sabor. Da, u životu prolazimo različite događaje, ali Marija se zauzima za nas kod svoga Sina i pomaže nam naći snagu Sinove božanske ljubavi i njoj se otvoriti.

Naše pouzdanje u moćan zagovor Majke Božje i naša zahvalnost za pomoć koju imamo prigodu kušati stalno iznova nose u sebi na neki način poticaj da razmišljanje pomaknemo s druge strane trenutačnih potreba. Što nam uistinu želi reći Marija, kad nas spašava od neke opasnosti? Hoće nam pomoći da shvatimo širinu i dubinu svoga kršćanskog poziva. Majčinskom nježnošću hoće da shvatimo da sav naš život mora biti odgovor bogatoj ljubavi milosrda našega Boga. Kao da nam govori: shvati da Bog, koji je vreo svakog dobra i neće ništa drugo nego tvoju istinsku sreću, ima pravo od tebe zahtijevati život koji se potpuno i s radošću prepušta njegovoj volji i trudi se da i drugi čine tako. "Gdje je Bog, ondje je budućnost." Doista: gdje puštamo da ljubav Božja djeluje potpuno na naš život i u našem životu, ondje je otvoreno nebo. Ondje je moguće oblikovati sadašnjost tako da stalno sve više odgovara Radosnoj vijesti našega Gospodina Isusa Krista. Ondje male stvari svagdanjeg života imaju svoj smisao i veliki problemi nalaze svoj rješenje.

(Homilija na Večernjoj, 23. rujna 2011. u Gospinu svetištu Etzelbach u Eichsfeldu)
BENEDIKT XVI.

Veseli se

Veseli se, božanska zaštitnice onih koji te časte kao Majku Svevišnjega; veseli se, Djevice najneokaljanija.

Veseli se, ti po kojoj je Podzemlje stavljeno da umre, i posredstvom koje je smrt nestala, božanska Roditeljko preko koje je Adam bio spašen.

Veseli se, diko vjernika; veseli se, o presveta Vladařice koja si svijetu donijela Boga utjelovljenoga.

Ivan MAUROPOD (+oko 1079.)

Kruna Marijine vjere

Nakon što je položila u grob tijelo svoga mrtvog Sina, snagom vjere nebeska majka Marija je znala da je stajala uz bok Pobjedniku koji je pobijedio u boju protiv smrti, premda njegova pobjeda nije još bila vidljiva svima. Ostajući mu vjerna u najtežim trenucima i sama je postala pobjednica. Nije je ranilo oružje što skraćuje i oduzima čovjeku život, nego nevidljivi mač boli nastale iz ljubavi prema Sinu. Nije to bio mač što ubija i uništava biće, nego mač suosjećanja prema onome koji je bio tijelo njezina tijela. Prihvaćajući bol snagom vjere, postajala je mučenica, premda nije prolila svoje krvi, nego je promatrala kako se proljeva krv Sina koju je od nje primio.

USKRSNA POBJEDA

Zato u toj ključnoj noći dok je svitala zora trećeg dana nije znala viditi li očima ili duhom vjere uskrsnu pobjedu i prijelaz svoga Sina iz smrti u život. Bila je u zanosu i potpuno sjedinjena s njime da su joj slike u svijesti bile toliko žive. U duhu joj je taj događaj bio tako jasan i razvidan da ni na jedan način nije ni pokušala razlikovati i dijeliti pogled vjere od tjelesnog pogleda. Ona zapravo više nije ni dijelila viziju vjere od stvarnosti, jer je upravo Božji događaj koji se proučava po vjeri najsadržajnije stvarnost ljudskog života. Događaj čije je orise u vjeri promatrala, napokon je došao svome potpuno ostvarenju, no uvijek je

ostao događajem vjere, jer mu se samo vjerom moglo približiti. Njoj to nije bio ni najmanji problem, jer je i dotada od vjere živjela, te joj je sada bilo sasvim naravno osjetiti punu snagu Božje vjernosti. Gospodinovim uskrsnućem Bog je ujedno okrunio i njezinu vjeru, kao što će time kasnije okruniti vjeru svakog vjernika. Ona nije vjerovala sebi i samo za se, ni radi sebe, nego prvenstveno Bogu živomu, tj. u ispunjenje njegovih obećanja i ostvarenje njegovih planova s čovjekom, koje je onaj novi i pravi Čovjek doveo do ostvarenja. Njoj vjera nije bila vjera u neki zemaljski interes ili cilj, nego konkretna vjera u uskrsnuće kao Božji cilj na zemlji, tj. u potpuno uzdignuće, proslavu i pobjedu protiv smrti i starog Napasnika.

Uskrsnućem se ostvarilo sve u što je vjerovala: u Boga živih koji pobjeđuje smrt, u Boga ljubavi koji pobjeđuje zlo i grijeh, u Boga pravednoga koji pobjeđuje ljudsku nepravdu i bezakonje. Doživjela je ostvarenje svojih nadanja i očekivanja, a živjela je za taj trenutak Božje pobjede na zemlji, koja je bila Božja pobjeda za čovjeka, te ju je čovjek mogao nazvati svojom. Jer je njezin Sin u ljudskom tijelu pobijedio smrt, to je bila pobjeda čovjeka nad smrću.

UVJERAVATI SUMNJIČAVE

I premda su ih od Getsemanija do Kalvarije gotovo svi napustili, njezin Sin i ona nisu htjeli da pobjeda bude samo njihova, nego su htjeli i druge učiniti njezinim dionicima, a u prvom redu to se odnosilo na apostole. No tog jutra ona se morala čuditi njihovoj zbunjenosti i nevjeri kad su im žene donijele glas da Gospodin nije više u grobu. I ona je davala sve od sebe, ali nije bilo načina

da im objasni da je po uskrsnulom Kristu Bog ispunio svoja obećanja. Nisu shvaćali da se moralo dogoditi kako su navijestili proroci, te su se išli na grob osvjedočiti. Nije mogla utjecati ni na one razočarane koji su se nakon subotnjeg počinka odlučili vratiti svojim ljudskim svagdanjim očekivanjima i poslu, jer su im nade bile raspete i pokopane s njim na Kalvariji. Nevjera im je zatvarala oči duha do mjere da ih nije uspijevala razuvjeriti, pa je na posljetku i taj dio prepustila svome Sinu da ih na svoj način iznenadi i pouči o svemu što se dogodilo. Toliko su bili zatvoreni u tvrdokornosti srca, da je Uskrsnuti morao kasnije ulaziti među njih kroza zatvorena vrata, kako bi otvorio njihove zatvorene umove i srca koji nisu mogli pojmiti događaj uskrsnuća. Marija je bila potpuno na strani života, jer je bila potpuno u Bogu, bilo je razumljivo vjerovati Bogu živih. I dok su se apostoli mučili razumjeti što se događa, tj. jesu li cijelo ovo vrijeme imali posla s prividenjem, ona je bila najvažniji svjedok uvjeravajući ih da je on Božji utjelovljeni Sin, s pravim tijelom koje je ona donijela na svijet. Da bi to potkrijepila, pripovijedala im je o svim događajima koji su se ticali njegova rođenja u

Betlehemu, kao i o skrovitom životu u Nazaretu, kako bi počeli povezivati što se dogodilo, te kako bi mogli pronaći tumačenje i izraziti riječima istinu da je Bog postao čovjekom, te potom pobijedio smrt. Čudila se i onda da su apostoli radije bili spremni vjerovati u neke fantastične priče, držati Gospodina utvarom, negoli povjerovati u stvarnost i naravnost muke kojoj su uostalom nazočili, te uskrsnuća u kojem djeluje snaga Božja koja ljude spašava od smrti. Njezino poslanje u tom trenutku bilo je da otvara srca zatvorena za vjeru u uskrsnuće, da ih oslobađa spona straha i ljudskog ograničena razmišljanja. Učila ih je otajstvima Božjim, koja su upravo uskrsnućem postala blagoslov čovječanstvu. Zato je njezino prvotno poslanje u tom trenutku bilo da ih potiče na vjeru koja im je jedina mogla objasniti što se dogodilo i uvesti ih u razumijevanje otajstva. Tako je ona kao Majka uskrsnulog Gospodina postala i majkom onih koji su se počeli radati u vjeri, još uvijek nesigurni i ustrašeni. To će im mnogo značiti nakon što ih Gospodin prekori za nevjeru, jer neće ostati bez sigurna vodiča i putokaza putem uskrsnih stremljenja. Iskustvo njezine vjere koja je Gospodnjim uskrsnućem postala stvarnost i njima će biti naznaka kako trebaju težiti za vjerom koja nije tlapnja, nego ostvarenje. Zato im nije preostalo nego preispitati sebe kako su prije vjerovali i čemu su stremili, kako bi potom, pročišćeni pravom vjerom u živoga Boga, podijelili isto iskustvo s nebeskom Majkom, te onda svim narodima navijestili najveću novost i radost koja se dogodila čovjeku - uskrsnuće Krista Gospodina.

Ivan BODROŽIĆ

Sreća naša - Duh Sveti ne čita svašta!

Habemus papam - imamo papu! Istinu govoreći, na neki način ovog puta nismo ni trenutka bili bez pape, imali smo barem - *isluzhenoga*. Benedikt XVI., uistinu blagoslovljen, tko bi ga mogao zaboraviti?! Svevišnji zaogrnuo njegovu starost svakim blagoslovom i dao mu što više dana koje će proživjeti po svom izboru i osobno sročenu rasporedu, a to znači da može u svakom trenutku raditi "što mu život pita": nešto pisati ili čitati, sjesti za klavir, pogledati novine ili što na televiziji. Ili, npr. - da spomenemo čak i jednu "bizarnu sitnicu" - da može poći u toalet kad mu "dođe", a ne kad mu to protokol dopusti! Bez sumnje se tome zasluženu miru kardinal Ratzinger bio iz sve duše (po) nadao kad je Ivana Pavla II. vjerno i čestito dopratio do njegova kraja. Tada nam je iskreno priznao da je čeznuo za tim, ali kad su ga izabrali za papu, poslušno se prignuo tome teretu, baš kao i Učitelj, njegov i naš: "Oče, ako je moguće. Ali, ne moja nego tvoja volja neka bude!"

TRAŽENJE SENZACIJA

Spremno se stavio na raspolaganje Bogu i u najodgovornijoj službi darovao njemu, Crkvi i svijetu sve svoje

snage i sposobnosti, a kad je pomnim odmjerenjem procijenio da mu ponestaju, mirno je i odlučno najavio svoje povlačenje i tom presedanskom gestom iznenadio svijet. Vijest je odjeknula kao "bomba" jer je to i bila prava senzacija, ali mediji - koji se na senzaciju "pale" baš kao i zvijer na krv - odmah su digli viku i pokrenuli hajku na novu senzaciju: A zašto je Papa to učinio?

Sjetio sam se tada priče o službenom pohodu biskupa jednoj župi, u ono vrijeme kad se doček organizirao vrlo svečano i po protokolu. Bilo sve po propisu, osim što se nisu oglasila zvana. Biskup to stoički otprio, a kad je ostao sam sa župnikom, pitao ga je, zašto nije pozdravljen zvonjavom.

"Preuzvišeni, ima 16 razloga!" - odgovori župnik. "Oho, reče biskup, mogu li čuti bar neke?" "Možete sve. Prvi je - nemamo zvana!" Biskup prekine župnika: "Dobro, velečasni, ostalih 15 me ne zanimaju!"

Iako je papa Benedikt odmah rekao pravi razlog svoga povlačenja, novinare

je zanimalo baš “onih ostalih 15”: spletke u Kuriji, otpori, klanovi te hoće li, koliko i kako isluženi papa iz svoje povučeniosti “povlačiti konce” i “petljati se” u posao svom nasljedniku. Svašta! Ali kako bi ti svjetovni novinari, dakle koji su izvan Crkve, a od kojih neki nisu baš nešto ni novinari, mogli uopće znati tko je onaj Glavni koji (ipak) u Crkvi povlači konce, kad su nam u isto vrijeme toliki karizmatički pobožnici u samoj Crkvi “otkrili” da se po vatican-skim hodnicima šulja sam Antikrist koji je Papu natjerao na povlačenje... i da je Benedikt, po “pouzdanim” objavama i proročanstvima - zadnji pravi papa! Pomogao nas sv. Malahija!

Ponajprije, kako su ti pobožni vidioci ili, prevladavajuće, vidjelice previdjeli: 1. Evandjelje i Isusovo čvrsto obećanje Petru: “I vrata paklena neće je nadvladati”? 2. Povijesno iskustvo iz kojeg je lako dokučiti: možda se ovo naše vrijeme i može nazvati “zlatnim dobom Antikrista” (a koje to nije bilo?!), ali ponajmanje u Vatikanu, jer već više od stotinu godina na čelu Crkve imamo prekrasan niz papa, vjernih Božjih slugu i dobrih pastira Crkve. Neka je hvala Gospodinu - Pastiru duša naših! (Jer neka “sveta vremena” baš i nisu imala tu blagodat!)

OBOJICA SU BOGA PROSLAVILI

Posljednja dvojica - Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. - svaki su na svoj način, posve različitim odlukama i postupcima - “istog Boga ispovjedili” i proslavili: prvi tako da je do zadnjeg sata svoga života htio stajati pred svojim narodom i snagu Božju svjedočiti svojom nemoću i bolešću, a drugi objavljujući “Urbi et orbi”, baš na Dan bolesnika,

smireno, ponizno i očito dobro promišljeno, da su njegove ljudske sile postale nedovoljne za nošenje odgovorne službe, dajući time veliku pouku i Crkvi i svijetu. A one koji su preko svega toga, bilo “slijeva” bilo “zdesna”, nastavili tražiti “prave razloge” pustimo neka sami glodu svoj problem.

Ispratili smo Benedikta i preporučili ga njegovu miru, a okrenuli se konklavama. Uzalud je bilo isticati da “biranje pape nije isto što i izbor misice” - kako je bio papa Ivan XXIII. “dao kontru” zablenuj gospodi Rimljanki kojoj je spontano izletjelo kad ga je vidjela iz blizine: “Vidi što je debeo!” Uzalud je bilo ponavljati i već otrcanu frazu: Tko u konklave uđe kao “papa” (odnosno “papabilis”, s dobrim šansama za izbor), iz njih izade kao - kardinal! Novinari su ipak svoj honorar zarađivali na svakojakim opširnim prognozama, pokušavali voditi neku svoju izbornu kampanju, kladionicama je cvjetao posao, a i mnogi su se pobožni katolici dali navući na tanak led nagađanja i pogađanja: te bit će “bijeli dim - crni papa”, te mora ovog puta biti Talijan, te mora biti mlad da uskoro ne ode za Bendiktom u mirovinu...

SIKSTINA POSTALA CENAKUL

O, kako smo bili sretni kad su sve te montaže i napuhane kulise svjetske mudrosti otpuhnute u naletu Božjeg vjetera. Nismo bili ni blizu tome da bi kardinalima izbornicima trebalo smanjivati obroke kako bi ih se požurilo u njihovoj zadaći. Još jednom Sikstina se pretvorila u Cenakul: “I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjeter. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdi-

jeljeni jezici te side po jedan na svako-ga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga" - i izabraše čovjeka "s kraja svijeta", kako sam reče u nastupnom govoru. Ma zamislite, na kladionicama nije uopće "kotirao", a ni novinari ga nisu "favorizirali". Pa su se neki, gotovo povrijeđena ponosa, požurili "otkriti" da je bio suradnik vojne hunte jer je (čak!) pričestio jednog od šefova. A je li Isus pričestio Judu? Ili da je knzervativan, jer je protiv istospolnih brakova, pobačaja, eutanazije! Bože mili, kao da bi ijedan biskup, ili ijedan pravi kršćanin mogao ne biti protiv toga! Na svu sreću, potvrdilo se ono što je duhovito izrekao kardinal Paul Poupard, da "Duh Sveti ne čita novine"! Rekao bih, ako smijem: Velika je to blagodat za nas, ali i za Duha Svetoga. A blago njemu i što, uvjeren sam, ne čita ni različite privatne objave, viđenja i apokaliptička proročanstva mnogih "pobožnih duša" koje smo već spominjali. Pa je tako mogao puhati gdje hoće, kad hoće i kako hoće. "Ne znaš odakle dolazi ni kamo ide", ali čvrsto vjerujem da On zna, da dolazi od Boga i da ide dobrim putem. Božjim putem, a to znači pravim i dobrim za Crkvu, za svijet, za čovjeka!

Naravno, u Sikstinskoj kapeli s kardinalima je bila i Gospa, Majka Crkve, baš kao i s apostolima na Pedeseticu. Pa joj je papa Franjo zahvalio odmah poslije izbora, a sutradan rano ujutro svojim je prvim papinskim korakom s cvijećem u rukama i, uvjereni smo, vrlo vrućim molitvama u srcu, otišao u njezinu najstariju rimsku baziliku. Pridružujemo mu se radosno, zahvalno i vjerno.

Stanko JERČIĆ

Marijin cvijet

Bellis perennis

Marijin cvijet, tratinčica obična ili krasuljak trajno je zelena biljka, kojoj se cvjetovi razvijaju u glavičastim, nježnim cvatovima tijekom čitave godine (čak i pod snježnim pokrivačem). Listovi joj imaju jednu žilu (dviije postrane žile dosta su nejasne), a obrnuto su jajoliko kijačasti. Veoma je rasprostranjena, najčešće raste po livadama i lako je prepoznatljiva. Držala se simbolom uskrsnuća, pa su je brojni majstori kista koristili kao svoje motive. Tako je možemo vidjeti na slikama Konrada von Soesa (oko 1400.) i Stephana Lochnera (+1451.) i brojnih drugih slikara. U XVI. st. naziva se *Marijinim cvijetom*. Prema pobožnoj predaji, kad je Majka Isusova brala cvijeće ozlijedila je prst iz kojega je krv kapala na tratinčicu, pa stoga ima crveno nahukane latice. To ime za nju nalazimo u *Gasophylacium* iz 1740. godine. Mario CRVENKA

Božansko milosrđe

Hitna pomoć dovezla je u Traumatološku bolnicu 87-godišnjeg starca kojega je oborio automobil na pješačkom prijelazu i zatim s vozačem pobjegao. Misleći da mu ionako nema pomoći, medicinsko osoblje ostavilo ga je na hodniku. Prošao je i koji sat dok je policija o njegovoj nezgodi obavijestila obitelj nastradalog. Stariji sin i kćerka, koja je kao medicinska sestra radila u toj bolnici, hitali su da što prije stignu u bolnicu i vide ga. Preneraženi su ga zatekli na hodniku, bez ikoga od bolničkog osoblja kraj njega. Ležao je u polusvijesti i već bio na izdisaju, sav krvav, prljav i mokar od povraćanja i nužde. Kćerka ni trenutka nije dvojila.

Ležaljku s ocem ugurala je pravo u ambulantu. Kad ju je prepoznalo, bolničko se osoblje zgranulo. Nakon što je daznalo da joj je to otac, sve se sletjelo i užurbano interveniralo.

Starac je imao nekoliko lomova na nogama, težak potres mozga i unutarnje krvarenje. Život mu je bio ugrožen od povreda, ali i zbog pomoći koja mu nije bila pružena u pravi čas. Trebalo je izvršiti nekoliko operacija, a pojavila se visoka ognjica i embolija pluća. Liječnici nisu davali nadu u dobar ishod.

Pripisivali su to težini povreda i bolesnikovim godinama. Proživio je sva tri rata, Bleiburg i teški križni put. Uz mnoge pritiske ondašnje vlasti, u bogobožnosti je uspijevao othraniti sedmero djece, jedino se uzdajući u Božje milosrđe i zagovor nebeske Majke. Ni ovoga puta oni ga nisu napustili. Potresena supruga i djeca prionuli su uz molitvu. Kćerka je tada bila veoma daleko i vrlo bolesna, pa je odlučila za svog oca svagdanom moliti kronicu Božanskog milosrđa te je zavapila: "Bože moj, spremna sam još i više trpjeti, ali te molim, spasi život našem ocu!"

Nailazila su poboljšanja i krize, ali žarka molitva i upornost u njoj nisu posustajale. I... kriza je prošla. Na radost svih ukućana svanulo je za oca pravo "uskršno jutro". Živio je nakon toga još osam godina. U znak zahvalnosti Milosrdnom Isusu, otada kćerka ne prestaje moliti kronicu Božanskog milosrđa svakog dana u milosni čas, a tako svake večeri i Gospinu kronicu Majci Milosrđa.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINC

Amadej iz Lausanne: Marija remek- djelo Duha Svetoga

U jednom od prošlih nastavaka vidjeli smo da je XII. stoljeće bilo izuzetno plodno bogoslovskim uratcima o Djevici Mariji. Ono bilježi i Amadeja (Bogoljuba) iz Lausanne, opata i biskupa, koji je za nas važan zbog svojih govora o Isusovoj Majci. Rođen je oko g. 1110. u dvorcu Chatte od kraljevske obitelji Clermont u Francuskoj. U želji da postigne što bolju naobrazbu, otac mu omogućuje boravak u poznatim opatijama u Bonnevauxu i u Clunyju. Ti samostani središta su uljudbe i znanosti, molitve i rada te daju ondašnjoj Crkvi posebnu živahnost. U slavnoj opatiji Clairvauxu pristupa cistercijskoj družbi, gdje je imao sv. Bernarda za učitelja. Postojan u vjeri i uzoran u vladanju bi izabran za opata u Hautcobe, a kasnije za biskupa u Lausanni (Švicarska), odakle mu i ime. Iako biskupsku službu ne želi prihvatiti, pokorava se odluci pape Lucija II. Preminuo je g. 1159. u 49. godini života.

SPONA DVAJU SAVEZA

Svoje misli o Isusovoj Majci Amadej je sabrao u osam govora u kojima slijedi poseban način obradbe Marijina otajstva. Prva mu homilija služi kao uvod, a u

drugih sedam prikazuje sedam darova Duha Svetoga u odnosu na Mariju, koje ona posjeduje u najvišoj mjeri. Darove Duha prikazuje drukčijim redoslijedom od onoga uobičajena: strah Božji, pobožnost, znanje, jakost, savjet, razum i mudrost. Zajednički je nazivnik svih govora da su oni svojevrsna psihološka raščlamba Gospina srca, protkani nježnošću i osjećajem, koji će u kasnijem razdoblju biti značajni za pučku pobožnost. S Marijina zrenika motri događaje iz Kristova života u kojima i ona sudjeluje.

U svojim postavkama Amadej se oslanja na nauk svetih otaca i Majku Gospodinovu predstavlja kao Bogorodicu, Djevicu, Novu Evu i Zagovornicu. Sva njezina veličina dolazi od izbora da bude Majka Sina Božjega. U službi je svoga Sina i s njim duhom

sjedinjena. Spona je između dvaju Saveza, osoba koja povezuje Stari s Novim zavjetom. Utjelovljuje nade starog Izraela i otvara put novom narodu Božjem. Stari Savez je navještaj, a Novi ispunjenje; stari je znak, a novi stvarnost. U tom surjeću Marija kod križa ne prezire nego moli za Židove, narod kojemu i sama pripada.

OBDARENA DAROVIMA DUHA

Marijin duhovni napredak Amadej promatra kao plod darova Duha Svetoga. Ona je osjenjena Silom Svevišnjega i postaje Majkom Sina Božjega. Tu je zapravo Marijina veličina i jedinstvenost njezina poziva i uloge.

"Marija sjedinjuje glavu s tijelom ukoliko sjedinjuje Krista s Crkvom, a ostalim članovima posreduje život koji je i sama primila. Kao što po jednoj ženi dode smrt na svijet, dolikovalo je da se jednako tako po jednoj ženi vrati život. Kao što svi umriješete po Evi, tako će i svi oživjeti po Mariji. Budući da nažalost povjerova paklenoj zmiji, prva je pripravila smrtan otrov, druga pak zgazivši zmijinu glavu, ponudila je svima životan lijek koji uništava smrt i obnavlja život."

Usporedba između Eve i Marije klasični je motiv koji se pojavljuje u spisima svetih otaca. Amadej ide korak dalje i uveličava Marijinu ulogu u posredovanju života, osobina koja je svojstvena zapravo uskrsnulom Kristu. Opisujući dar jakosti koji je Marija primila, Amadej se poziva na prizor Isusova križa podno kojega Marija stoji i podnosi "duhovno mučeništvo" zahvaljujući jakosti svoga duha. Pritom se naš auktor poziva na sv. Ambrozija, koji tvrdi

da je Gospa stajala pod križem "postojano, odvažno i neustrašivo".

GOSPINA BRIGA ZA VJERNIKE

Amadej drži da se Gospa brine ne samo za duhovna nego i za tjelesna dobra, što se može primijetiti u njezinim svetištima. Ta majčinska skrb rađa u vjernicima pouzdanje koje se pretvara u molitvu, da ne budu kažnjeni po svojim grijesima, nego da budu dostojni milosrđa Božjega. Dok proživljava otajstvo uskrsnuća i uzašašća na nebo svoga Sina, Marija je puna radosti, jer se ostvarila njezina opravdana želja i nada. Uskrsnuli Krist zapravo je zalog i tvorac njezine proslave na nebu. Iz svoga blaženog prebivališta kod Boga Marija ne zaboravlja vjernike:

"Djevica slavna iz neba prilazi nam u pomoć ovdje na zemlji. Svojim moćnim zagovorom udaljuje sve zlo i pribavlja svako dobro. Svima onima koji joj se utječu iz dubine srca, postaje zaštitnica u sadašnjem i budućem životu. Imajući pred očima razlog zbog kojega je postala Majka Otkupiteljeva, ona pribivača rado molitve svakoga grešnika i posreduje kod svoga Sina za grijeha pokajnika."

Među svjedocima Marijina uznesenja na nebo, papa Pio XII. g. 1950. navodi i Amadeja iz Lausanne, po kojem tu Gospinu povlasticu iziskuje njezina svetost i njezino vječno djevičanstvo. Marijina je radost potpuna kad svi iza brani postignu spasenje. Ona se raduje spasenju svih odabranih, znajući da je upravo zbog njih Sin Božji uzeo tijelo u njezinu krilu. I Marija će biti sretna, a njezina proslava savršena kad Bog bude sve u svima (usp. 1 Kor 15, 28).

dar-ko

Po križu do proslave

Prikazujući mjesto i ulogu bl. Djevice Marije u otajstvu Krista i Crkve, Oci na II. vatikanskom saboru zaključše:

„Blažena je Djevica napredovala na putu vjere i vjerno je sačuvala svoje sje-dinjenje sa Sinom sve do križa, gdje je - ne bez Božjeg nauma - stajala sa svojim Jedinorođencem, mnogo trpjela i s mate-rinskim se srcem pridružila njegovoj žrtvi, pristajući s ljubavlju na žrtvovanje žrtve koju je sama rodila“ (LG 58).

Korizma bi nas trebala pripraviti na proživljavanje i prihvaćanje, običnim ljudima neshvatljiva, najvećeg otajstva patnje i smrti Isusa, Marijina sina koji je vičući to najavio na Cvjetnicu: „Došao je čas da se proslavi Sin čovječji“ (Iv 12, 23). Isus je duboko osjećao svu gorčinu što će mu donijeti najavljena patnja i smrt. Zbog toga se znojio krvavim znojem u Getsemaniju, drhtao i potresno vapio na križu: „Bože moj, zašto si me ostavio?“ Osjetio je svu nemoć i agoniju što je osjećao svaki čovjek u trenutku bliska susreta sa smrću. Ali je i u tom času on pokazao potpunu odanost Ocu i vjernost do kraja preuzetaj zadaći borbe protiv zla i oslobođenja zarobljena čovjeka. „Sada je sud ovome svijetu, sada će knez ovoga svijeta biti izbačen. A ja kad budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi“ (Iv 12, 11-12).

Borba između dobra i zla, svjetla i tame dosegla je svoj vrhunac na Golgoti. Pobjeda zla i tame je prividna. Najavljeni

uskob u Vrtu zemaljskom konačno je u našu korist razriješen na Golgoti: „Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojega i roda njezina. On će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu“ (Post 3, 15). To se obećanje ostvarilo pobjedom što je postignuta žrtvom na križu u čemu je sudjelovala i Marija *pristajući s ljubavlju na žrtvovanje žrtve koju je sama rodila*, kako ističu oci II. vatikanskog sabora. To je vrhunac čovjekova uspinjanja u savršenstvu, a do njega se može stići isključivo preko duboko proživljene vjere. Svako obrazloženje oslonjeno samo na ljudsku mudrost pokazuje se slabašno i bezvrijedno. Ni vjera ne rješava sve ni odmah, ali otvara perspektive, ukazuje na cilj i pruža silnu potporu.

PO KRIŽU DO PROSLAVE

Drevna latinska izreka: *Per crucem ad lucem* = *Po križu do svjetlosti*, ima trajnu vrijednost poniranja u otajstveni odnos čovjeka i Boga. Tim putem je najprije i stvarno prošao Isus, vječna Riječ Božja i Sin Marije iz Nazareta. To je put jezive i grozne borbe, ali na kraju toga puta dolazi pobjeda i proslava. Taj prijelaz

kroz muku i smrt njegov je „*krst kojim mu se treba krstiti*“, ali i putokaz njegovim sljedbenicima koji će jedino tim putem stići u njegovo kraljevstvo i „zasjesti njemu s desna i s lijeva“.

Zbog toga Ivan evanđelist promatra križ i nebesku proslavu kao jedinstven događaj. Za sv. Ivana je trenutak kad je Sin čovječji „*podignut*“ već početak proslave i znak spasenja. Upravo su tim mislima i uvjerenjem bili ispunjeni drevni kršćanski ikonopisci koji su Isusa na križu predstavljali kao živa na prijestolju na koje se uspeo pobjedonosno. Tu osniva Crkvu kad „*predaje Dub*“ i daje da mu iz boka poteče krv i voda. Razrađujući tu misao Otkrivenje u drvetu križa otkriva „*drvo života*“, stablo života iz raja zemaljskoga. Isusovo ponizno prihvaćanje volje Božje u potpunosti poslušnosti sve „*do smrti i to do smrti na križu*“ (Fil 2, 8) putokaz je svim njegovim sljedbenicima. Drugog puta nema. Odnosno, ima ali taj „*drugi*“ vodi u propast.

Tim križnim putem je prošla i Isusova majka kojoj je „*mač boli proboo dušu*“. A ona koja je „*duboko u svom srcu prebirala sve događaje*“ povezane s njezinim Sinom, mogla je samo u dubokoj vjeri i prihvaćanju volje Božje podnijeti svu tu bol i okupljati oko sebe apostole i prve učenike i prije nego je vidljivo sišao Duh Sveti na njih i uputio ih u svu istinu. Na tom su tragu i opisi evanđelista koji Marijinu veličinu ne zasnivaju na spektakularnim rasvjetljenjima. Njezina je vjera bila podložna istim nejasnoćama i traganjima kojima je podložan i svaki vjernik. Upravo je zbog toga hvali i rodica Elizabeta: „*Blažena ti što poverova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!*“ (Lk 1, 45). A Isus

ide korak naprijed i ističe da su „*još blaženiji oni koji Riječ Božju slušaju i opslužuju*“ (Lk 11, 28). Od trenutka kad stvarno stigne „*njegov čas*“ što ga je najavio za svadbe u Kani, Marija će biti sjedinjena sa svojim Sinom u patnji i mucu. Ona u tome sudjeluje kao majka i kao vjernica. Prinosi posljednju žrtvu Ocu u tišini, bez riječi. Ali ta šutnja je govornija od mnoštva riječi. Time ona žrtvuje sve što ima i sve za što je živjela od trenutka kada je ponizno rekla Bogu svoj „*DA*“ na ponudu prenesenu preko anđela.

JEDINE LJESTVE DO NEBA

Konačno je postala nova Eva koja će okupljati oko sebe prvu Crkvu kao što kvočka okuplja svoje piliće. Ostvarila je u punini ideal što ga je sv. Pavao postavio Kristovim sljedbenicima: „*... trpljenjem dopunjavati što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu*“ (Kol 1, 24). To je poziv i svakome Kristovu sljedbeniku koji se treba ponositi jedino „*križem Gospodina našega Isusa Krista, po kome je meni raspet svijet i ja svijetu*“ (Gal 6, 14).

Poput Marije, i mi smo pozvani na udioništvo u žrtvi Kristovoj na križu i otajstveno obnavljanoj u misnoj žrtvi. Na to nas poziva i Katekizam (br. 618): „*Krist svoje učenike poziva da uzmu svoj križ i idu za njim, jer on je trpio za nas i ostavio nam primjer da idemo njegovim stopama. On zaista hoće da svojoj otkupiteljskoj žrtvi pridruži one koji su njezini prvi korisnici. To se nadasve ostvaruje u osobi njegove Majke, prisnije nego itko drugi pridružene otajstvu njegove otkupiteljske patnje. Jer 'križ su jedine ljestve za uspon u nebo'* (sv. Ruža Limska).“

Marko BABIĆ

Nježna Gospa

Ako bismo odabrali umjetničko djelo bizantske ikonografije u kojemu se humanizam i religioznost spajaju u zagrljaj Majke i Djeteta, zasigurno bismo se odlučili za Višgorodsku ili Vladimirsku Gospu, najštovaniju marijansku sliku među ukrajinskim i ruskim vjernicima, koja spada u tip Panagîa Eleousa ili Glykophilousa (Nježna Gospa). Iako je, vjerojatno, izrađena u Carigradu u 12. st., predaja je pripisuje sv. Luki evanđelistu. Naslikana je tehnikom jajčane tempera na dasci od lipe; veličine 55 x 75 cm, a naknadno je proširena na 69 x 104 cm. Uz attribute Isusove muke, na poledini piše: IC XC NIKA (Isus Krist Pobjednik).

POPUT BIZANTSKIH CARICA

Gospa je u tamnoljubičastoj haljini, kao što su nosile bizantinske carice. Crnu kosu i široko čelo prekriva joj tamnoljubičasti rubac sa zlatovezom na rubovima. Na rupcu su tri zvjezdice, jedna iznad čela, a dvije na ramenima, simbol Marijina djevičanstva prije poroda, u porodu i nakon poroda. Duge i široke obrve iznad proširenih očiju na izduženu licu odaju patnički pogled. Kosi nagib desnog ramena, koje prati liniju Isusova tijela, odaje nježnost Majke koja grli Sina. U blistavoj haljini od svijetlo-zlatnih niti, Isus se savija u Majčinu naručju. Lijevu ruku provlači ispod rupca i grli joj vrat, a desnu prislanja na njezino

srce. Sjetna igra Majke i Djeteta osobito je došla do izražaja u zajedničkom prikljublivanju obraza. Isus pogledom tiješi Majku, a ona pokretom lijeve ruke kao da želi reći: Ovo je Sin moj - Ljubljeni, njega slušajte.

NACIONALNA ZAŠTITNICA

Višgorodska ili Vladimirska Gospa postala je nacionalna zaštitnica jer je sudjelovala u stvaranju i očuvanju ukrajinske i ruske narodnosti. Pred njom su se krunili knezovi i carevi, birali metropolit i patrijarsi, nošena je u procesijama, izlagana u bitkama, umnažana i štovana u crkvama i u obiteljima. Nakon što je Vladimir I. Veliki (+1015.), prešao g. 988. na kršćanstvo, u Kijevskoj Rus'i (u Ukrajini) počelo je pokrštavanje pučanstva. Kad je knez Jaroslav Mudri (+1054.) imenovao g. 1035. redovnika

Ilariona (+1055.) za kijevskoga metropolita, Kijevska Rus' postala je samostalna Crkva. Prema ukrajinskoj predaji, g. 1131. carigradski patrijarh Luka Hrisoberges (+1169.) darovao je ikonu kijevskom knezu Jurju Dolgorukiju. On ju je postavio u crkvu Preobraženja Gospodinova u Mezhyhiryu nedaleko od Višgoroda, a njegov sin Andrija Bogoljubski (+1174.) prenio ju je g. 1157. u katedralu Uznesenja Marijina u Vladimiru. Odatle i nazivi za sliku: Višgorodska (Ukrajinci) ili Vladimirska Gospa (Rusi).

Kada je g. 1328. knez Ivan Kalita (+1340.) vjersko i političko središte iz Vladimira premjestio u Moskvu, slika je postala svjedokom rađanja: Ukrajinaca ili Rus'kog naroda u Kijevskoj Rus'i i Moskovita ili Rusa u Moskvi.

Ukrajinci i Rusi veliki su štovatelji svetih slika. Razvili su i bogatu simboliku na oltarnoj pregradi, gdje je Majka Božja imala dostojno mjesto, a u obiteljima u tzv. crvenom kutku za osobnu pobožnost. Ruska pravoslavna Crkva triput godišnje u Moskvi odaje počast Svetoj slici jer je sačuvala Moskviju: 3. lipnja, 6. srpnja i 8. rujna (po julijanskom kalendaru).

NEPRESTANA GOSPINA POMOĆ

Kad je mongolski vladar Timur (+1405.), poznatiji kao Tamerlan, napao Ukrajinu i Moskviju, knez Vasilije I. (+1425.) premjestio je 26. kolovoza 1395. ikonu iz Vladimira u katedralu Uznesenja Marijina na Kremlju u Moskvi. Pred odlučnu bitku knez je ispred nje s narodom proveo noć u molitvi, pa se ujutro Timurova vojska iznenada povukla. Te noći Mongoli su iznad gradskih zidina vidjeli nepoznatu ženu. Kad su doznali

da je to Majka Božja, povukli su se iz ukrajinskih i ruskih pokrajina.

Za vladavine kneza Vasilija II. Slijepoga (+1462.), tatarski vojskovođa Mehmed I. Giraj (+1523.) napao je Moskvu. Nakon što su vjernici zazvali Gospinu pomoć, vojska se 21. svibnja 1451. povukla iz Moskovije.

Kad su Zlatne Horde, predvođene krimskim Ahmat-kanom (1465.-1481.), napale Moskviju, koju je branio knez Ivan III. Veliki (1440.-1505.), rijeka Ugra mjesecima je dijelila zaraćene vojske.

Mongoli su se, ujutro, 23. lipnja 1480., iznenada povukli. Predaja bilježi kako je kan Ahmat pobjegao jer je te noći nad rijekom ugledao Gospu.

U zadnje vrijeme najpoznatija Gospina pomoć dogodila se u prosincu g. 1941. kad su njemački vojnici opkolili Moskvu. Prema svjedočanstvu zapovjednika obrane Valentina Vladimirova, sovjetski vođa Josif Staljin (+1953.) naredio je da se ikona stavi u zrakoplov koji je nekoliko puta preletjeo preko grada. Moskovljani vjeruju da su se, uz Gospinu pomoć, nekoliko dana kasnije, Nijemci počeli povlačiti.

Sveta slika nalazila se od g. 1395. u katedrali Uznesenja Marijina. Tijekom Domovinskog rata g. 1812. premještena je u moskovski samostan Sretensky, a nakon Listopadskog veleprevrata prenesena je g. 1926. u Državni povijesni muzej na Crvenom trgu. Od g. 1930. čuva se u Državnoj galeriji Tretjakov (inv. broj 14243), a od rujna g. 1999., bez zlatne košuljice (rize), smještena je u drveni okvir kraj ikonostasa u obližnjoj crkvi sv. Nikole, koja je sastavni dio Galerije.

Ante Branko PERIŠA

Godina vjere - čemu?

Što nama vjernicima znači Godina vjere? Što nam znači jedna tematska godina u kojoj su naša razmatranja usmjerena na vjeru? Zar vjernicima treba Godina vjere?! Nisu li sve vjerničke godine i godine života i godine vjere?!

ŠTO JE VJERA

Vjera je Božji dar čovjeku. Milosni dar. Dar velike Ljubavi meni i tebi, malenu i neznatnu stvoru.

Odgovor na vjeru je povjerenje. Kako smo povjerovali i koliko vjerujemo, pitanje je za razmatranje u ovoj godini. To je jedan od zadataka nas vjernika. Da bismo mogli povjerovati, potrebno je znati kome i što vjerujemo i razmotriti kako vjerujemo. Vjera nije samo racionalna spoznaja činjenica koje razumom možemo dokučiti, jer da je samo to, onda bismo to mogli nazvati i znanjem. Vjera je više od toga. Uključuje i osjećaje kao i djela ljubavi, koja se očituju življenjem i osobnim svjedočenjem. Uronjeni u Milost, polijevanjem vodom ili uranjanjem, krštenici postaju očišćeni od grijeha i postaju djeca Božja. Niz godina prođe dok dijete odraste i postane zreo čovjek.

PODOJENI U VJERI

Oni koji su imali sreću dar vjere upijati s majčinim mlijekom, zacijelo se i ne sjećaju kako je to bilo. Gledajući u

mojoj ordinaciji sliku majke koja doji dijete, jedan me svećenik pitao, što mislim, je li grijeh nedojiti dijete. To bismo mogli uključiti u ispit savjesti i razmotriti valjanost razloga zbog kojih se djetetu uskraćuje ono što je Bogom dano. Upijati vjeru s majčinim mlijekom, znači odrastati u zagrljaju ljubavi i u najranijem djetinjstvu dobiti ono najpotrebnije za život. U stara vremena kada nije bilo nadomjesne hrane, tzv. formula dojilje spašavale su djecu kojima majke nisu imale mlijeka.

I danas ima dojiljica koje spašavaju djecu kojima majke nisu podojene u vjeri. Možemo ih prepoznati u svima koji pomažu nama i našoj djeci odrasti u vjeri: roditelji, djedovi i bake, braća i sestre, župnici, katehisti, svećenici, redovnici i redovnice, rodbina, kumovi, prijatelji... Krsni kumovi preuzimaju obvezu pomoći roditeljima odgojiti dijete u vjeri.

ODRATANJE U VJERI

Obitelj - Crkva u malom nije uvijek idealna, ali je najbolje mjesto za odrastanje djece. Božji Sin je odrastao u obitelji, skromno i skrovito, dobio je u njoj ono što je najvrednije - ljubav, povjerenje i uvažavanje.

Crkva je mjesto u kojem se Boga moli. Da bi obitelj bila Crkva u malom, neophodno se i u njoj Bogu moliti. Kako, koliko i tko? Svi članovi obitelji ako je to moguće, po zajedničkom i prilagođenom načinu, prateći dob djece, osluškujući izazove vremena uz stalno zahvaljivanje za primljene milosne darove. Ne zaboraviti da su naše uloge u obitelji različite, pa tako nisu jednaki ni doprinosi kao ni odgovornost roditelja i

djece. Poticaj može ponekad doći i od najmanjih, pogotovo kada su roditelji umorni, iscrpljeni, bez ideja. Dječja svježina, otvorenost, iskrenost i jednostavnost u molitvi može tada ponijeti i starije članove obitelji.

PRENOŠENJE VJERE U OBITELJ

U Godini vjere potaknuti smo na čitanje Svetog pisma, saborskih dokumenata i Katekizma Katoličke Crkve. Uz ono što osjećamo, vrijedno je znati o vjeri.

Kršćanski roditelji pozvani su zajedno s Crkvom odgajati djecu u vjeri, dati sve od sebe što mogu učiniti, a Bogu prepuštiti da bude njegova volja. I djeca imaju svoju osobnost i svoja prava, ali dok su mala, roditelji su se dužni skrbiti o njima. Čekati da odrastu pa im onda ponuditi hoće li biti vjernici - ne doliku je odgovornosti kršćanskih roditelja.

Može li majka čekati da dijete odraste, pa ga onda pitati hoće li ono da ga danas podoji ili će, mjesto mlijeka, čaj? Znamo da su rađanje i umiranje veliki događaji u obitelji, uz to i velika slavlja koja okupljaju obitelj, kao rođendani, imendani i različite godišnjice, a posebno mjesto zauzimaju sakramenti krštenja, prve pričesti, krizme i vjenča-

nja. I eto prigode za primjenu katekizma u obitelji.

Na roditeljima je briga oko hrane, odijela i stanovanja. Valja djeci omogućiti obrazovanje i odgojiti ih u vjeri. Danas je to zadnje nekako najteže, mada su nam, kao nikada dosad, dostupni vjerski sadržaji kroz medije, literaturu, školski vjeronauk. Pa što je onda sporno? Kako u sekulariziranu svijetu biti ponosan na svoj vjernički identitet i izboriti se za svoje pravo u društvu koje promiče diskriminaciju? U obitelji se djeci pomaže da izgrade svoju osobnost i svoj identitet. Eto kršćanskim roditeljima izazova i zadataka da kroz svagdanju molitvu, pripremu na sakramente, obiteljska slavlja ne zaborave kako se zovu i kome pripadaju. I da u javnom životu ne zaborave kojom se rukom krste i kome su povjerovali.

Naša vjera ne prestaje izlaskom na ulicu, ulaskom u školu, djelovanjem na radnom mjestu. U svakoj situaciji pozvani smo biti vjernici. Zato je važno upoznati svoju vjeru i što se od vjernika traži. Odgovoriti na Božji poziv ne samo riječju nego i djelom vjernički je zadatak ne samo u Godini vjere nego tijekom čitavog života.

Marija je primila Krista u svoje krilo, donijela ga na svijet, othranila i zajedno s Josipom pomogla da odraste u obitelji. Za vrijeme njegova javnog djelovanja, pratila ga je, upućivala druge da ga slušaju, ustrajala uza nj sve do pod križ... Ostala je i nakon njegove smrti vjerna i postojana. Molimo je da Gospodin u ovoj godini svojim Duhom obnovi vjeru i ljubav u našim obiteljima, našem narodu i u cijelom svijetu.

Danijela DE MICHELI VITTURI

Nedostaje li nam hrabrosti i mudrosti? Patimo li od stresa i malodušnosti? Kukamo li na čitav svijet kad nam je teško i vjerujemo li da će sutra biti bolje? Čini se da nas ponovno netko treba potaknuti, probuditi iz letargije i neraspoloženja. Uzalud govorimo kako korupcija, nasilje i nepravda izazivaju Božju srdžbu kad znamo da su proroci zbog kritičkoga govora i poziva na obraćenje oduvijek bili ušutkivani, proganjani.

DRUGI SU KRAJ NAS

Nekad su progonitelji bili farizeji i carevi, a danas su njihovo mjesto zauzeli medijski glasnogovornici, aktivisti ljudskih prava, slobodnomisleći arhitekti kaosa. Dugo mi nije bilo jasno kako je u nekoj kršćanskoj naciji kao što je naša, s tolikim brojem izjašnjenih katolika došlo do općeg pada morala, što se posebno očituje u posljednjih petnaestak godina. Odgovor na to pitanje pružila mi je ona Isusova izreka da će "lakše deva proći kroz izglene uši negoli bogataš u kraljevstvo nebesko".

Bogataši u ovom slučaju nisu ljudi koji imaju puno novaca. Ovdje se prije svega misli na osobe koje su toliko srcem prirasle uz zahtjeve materijalističke kulture da su sve druge vrijednosti gurnuli u zapećak. Kod takvih onda najviše dolazi do raskoraka između vjere i djela s opravdanjem kako "svi tako čine". Ne ulazeći u daljnje raščlambе, želim naglasiti da je Bog izvrsno poznao grešne mehanizme u čovjeku i nije

slučajno mjesto svog rođenja izabrao u siromašnoj obitelji. Njegova majka nije bila rimska carica nego jednostavna i siromašna djevica. Kad čovjek sjedi na "dvije stolice", to se vrlo brzo očituje u stavu: "Meni nitko ne treba!" Takvi ljudi sami su sebi dovoljni.

DRUGI NAM TREBAJU

Ni naše vjerničko ponašanje nije bitno drukčije. I tu ima onih koji sjede na dvije i više stolica. Čas vjeruju u Boga, a čas se okreću praznovjerju. Jedan dan govore istinu, a drugi namjerno lažu. Na kraju dolazi sumnja i mnoštvo pitanja, poput onog, što će nam Marija kad imamo Isusa? Što će nam Crkva, njezino vodstvo, hijerarhija? "Nama nitko ne treba, osim Boga!"

Ljudi koji sjede na "dvije stolice" i u isto vrijeme žele služiti Bogu i bogatstvu, nikako ne mogu razumjeti da je Crkva mistično Tijelo Kristovo i da smo mi njegovi udovi. Bl. Djevica Marija združena je u Adamovu rodu sa svim ljudima koji trebaju spasenje, te je možemo uistinu nazvati majkom udova Kristovih. Ona je ljubavljju svojom sudjelovala u tome da se u Crkvi rode vjernici. Ako je Isus trebao majku, trebamo je i mi. Ako je trebao braću i sestre, i mi ih trebamo. Stav "meni oni ne trebaju" suprotan je ocu naše vjere Abrahamu i majci naše vjere Mariji. Pogledajmo koliki danas ne razgovaraju sa svojim ocem, majkom ili bratom zbog povrijeđene taštine, stava "oni mi ne trebaju"? Na žalost, takav stav isključivosti i nesnošljivosti kasnije prenose na međuljudske odnose s ostalima, a narušeni odnosi posvuda šire klimu nepovjerenja i otuđenja. Lijek protiv tog virusa jest savršena poslušnost volji Božjoj.

TRAJNO NADAHNUĆE

Marija nam je u tome trajno nadahnuće. Njoj ništa nije bilo teško jer je živjela u neraskidivu zajedništvu s

Bogom. Dižući svoje oči prema Mariji, uzoru svake kreposti, divimo se otajstvu Utjelovljenja i našeg spašenja. Nadamo se da će i naša imena biti pridružena zajednici svetih. Sveto pismo veli: "Druži se s mudrim i postat ćeš mudar, a tko se drži bezumnika postaje opak" (*Izr 13,20*). Tko se druži s Marijom, druži se i s Duhom Svetim koji je u njezinoj blizini. Kad se divimo Mariji, divimo se remek-djelu Božjeg stvaranja. To se nikako ne može povezati s idolatrijom. Na žalost, one koji nam spočitavaju da nam bl. Djeвица Marija ne treba, upravo ćemo vidjeti kako tu i tamo posjećuju različite gurue i iscjelitelje. Tko se ne druži sa svetima, zasigurno se druži s grešnicima ili samuje.

Nakon Isusove smrti na križu, vidimo da je Marija u najtežim trenucima pomagala apostolima da shvate Božju volju i ne klonu duhom jer Isus je živ. On je uskrsnuo! Pomagala im je da u vjeri traže kormilo na brodu svog života, a krivo-vjerce je pozivala da se vrate u krilo Crkve bez rasprava i svade. Ona je naša Majka vjere i nezamjenjiva učiteljica duhovnog života. Živeći u punom zajedništvu s Bogom, vidimo da, za razliku od proroka, Marija nema dvojbi. Ne muči je nesigurnost, strah da neće uspjeti. Ona ima savršeno pouzdanje u Božju providnost, a mislim da te Marijine vjere nama uvelike nedostaje. Ona ljubav osjeća kao svoju dužnost. Možemo li i mi za sebe to reći?

Silvana DRAGUN

Pogled joj otvorio prozor duše

Davorka Tenčić Radočaj članica je Udruženja likovnih i književnih stvaralaca ULIKS iz Pule. Samouka slikarica rado slika vjerske motive, a među njima Isus i Marija zauzimaju posebno mjesto. Brojne je darovala za pojedine galerije i u dobrotvorne svrhe, a s jednom slikom sudjelovala je i na izložbi o 50. obljetnici izlaženja "Marije". S njome razgovaramo o njezinu radu.

- *Molio bih da se kratko predstavite.*

- Rodena sam u Raši g. 1954., odakle se naša obitelj g. 1960. preselila u Pulu i u njoj ostala do danas. Živjeli smo skromno, ali se među nama osjećalo mnogo ljubavi. Bilo nas je petero braće i sestara, a otac je sam radio. Nismo imali mogućnosti odskakati kao neki, za nešto što nas je zanimalo i privlačilo jer za to nismo imali uvjeta. Roditelji su nam, naime, mogli pružiti jedino osnovnu školu, a svaki korak dalje za nas je predstavljao granicu. Knjige za školu dobila bi starija sestra, a godinu kasnije preuzela bih ja i tako... sve ostalo. Nismo imali ni igračkica. Sjećam se svojih igara pijeskom,

kad smo oblikovali različite predmete, figure kao i blatom. Moj otac volio je stvarati. Učio nas je kako prikazati oblike ljudi, tj. čovjeka, zatim stabla itd. Sudjelovao je i velik dio sebe podario pomaganju crkvama, izrađivao je križiće za postaje križnog puta... I majka je dobar dio sebe podarila crkvenom životu, a i danas u 81. godini vodi molitvenu zajednicu. I mi, djeca, nastavili smo putem koji su nam oni zacrtali.

- *Kako je prošlo djetinjstvo?*

- Moje djetinjstvo prolazilo je u svagdanjem divljenju prirodi, osobito suncu. Pomalo sam počela slagati pjesme. Započela u osnovnoj, a nastavila u srednjoj školi, kad sam surađivala i u nekoliko dječjih časopisa. Uz moje pjesme bili su prisutni i crteži. Olovkom ili drvenim bojama. Već što se pri ruci našlo. Voljela sam prikazivati lica pojedinih osoba. Kad se našlo više vremena, različitim školjkicama ukrašavala sam svoje majice stvarajući bukete cvijeća. Znači, u meni

D. Tenčić Radočaj: Nauještenje

je postojala želja za stvaranjem, koju tek sada mogu iskazati u potpunosti.

- *A kad ste završili školu?*

- Kad sam se zaposlila, prvi put kupila sam sebi knjige za izvanredni studij, uz rad. Školovanje sam završila, ali radno mjesto ekonomistice nikad nisam dobila pa sam krenula, u potrazi za poslom, diljem Italije. I to je trajalo dok me Isus i Gospa nisu pozvali na najviša brda - Dolomite, koji su mi pružili to što žele sada od mene. Tražeći posao, pronašla sam veliku duhovnost koja je vrednija od svakoga plaćena posla. Jer njome ispunjena duša prelijeva se sve dalje i dalje... I tako nastane najdirljivija pjesma ili nekakvo veliko djelo koje upućujemo i prenosimo i na druge. Jedan pogled na Dolomite otvorio mi je prozor duše iz koje je počelo izlaziti nešto što ne prestaje. Godina 2006. bila je prekretnica mog života, kad sam se odlučila prepustiti tome što me vodi.

- *Koji su motivi Vaših prvih slika?*

- Moje prve slike prikazivale su krajolike, i to ocrtavajući ih reljefno, a zatim su slijedile boje. Međutim, tu se već našla i koja sakralna. S vremenom sam uočila da mi takvi motivi ne dolaze sami bez razmišljanja i da ih stvaram bez ikakve muke iz svega srca i duše. Na toj reljefnoj tehnici zadržala sam se dvije godine, a onda krenula dalje... Na uljanu tehniku. Uviđajući da mi je mnogo lakše, tu sam se i zadržala, a zadržala sam i kolekciju s reljefima, jer je to ipak bio moj početak.

- *Imali ste i izložbe?*

- Da. Uslijed velikih nadahnuća, redale su se slike i izložbe. Od g. 2006. do 2012. imala sam 10 samostalnih i 22 skupne izložbe. Od toga dvije u samo-

stanu sv. Franje u Puli, sa sakralnim motivima. Različiti sveci, pape, crkvene ustanove, biskupi, anđeli, pasionski motivi, maslinici, Isus i njegova Majka... Gospa, Isusova Majka, majka čista i velika srca, blaga, mada bolna pogleda i često upućujućeg osmijeha s usana, često je moj motiv. Jer, prateći taj pogled koji razlijeva suzdržanost, bol, blagost, mirnoću na nas male ljude s velikim grijesima osjetimo kako otapa sve što je suvišno, a na to mjesto prilegne toplina kojom možemo voljeti, praštati i prenositi taj osjećaj dalje.

- *Osjetite li kad prazninu?*

- Ponekad kad osjećamo prazninu, baš tada nadolazi plima i nikad ne znamo kad je taj čas zacrtan upravo nama. Trenutak kad se bol ... pretvara u radost, to je to. Poželjela bih svima da u strpljivosti dočekaju taj trenutak i prepuste se jer Gospa i Isus najprije ugledaju tihe nemoćne i strpljive darujući im milost, radost i snagu.

- *Planirate li što za budućnost?*

- Nemam nekih planova. Trebam samo slijediti to što me nekamo vodi. Vremena ima za sve, nađe se. Bog ga određuje. U danu koji je, možda, bio težak, dobivam mirnu i bogatu noć iz koje izranja plod sutrašnjeg stvaranja. A onda... U još mirnijem danu blagost prekriva moju obitelj dok na platno slijevam tvoj lik, Gospo! *Zajedno s milostima tvojim osjećajući - kako dušu mi ispunjaš za ... danas, za ... sutra, za ... novi dan i stisnem dušu da nikad - nikad više ne izideš van.*

Najveća mi je želja probuditi koju uspavanu dušu, da osjeti toplinu koju Gospa upravo sada na nju - razlijeva...

K. JOLIĆ

Budi čovjek

Mala Barbara zapliće se oko mojih nogu. Plačljiva je i nemirna. Traži da je nosim, da hodam s njome, da činim nešto što će je smiriti. Vrijeme je da se pojavi njezina mama. Često kasni. Sat moga supruga otkucaje da je vrijeme da mala ode, da može u miru malo odahnuti. Mršti se, daleko od toga da ne voli slatku djevojčicu, ali je za danas dosta.

Barbara je spavala na mojim rukama kad se pojavila njezina mama. Bila je ljutita glede kašnjenja i kolegice zbog koje mora ostajati dulje na poslu.

- Sve podatke koje je trebala poslati u centar, što je izbrisala, što krivo obradila - tako da je nastao takav kupus, koji ja moram odraditi mjesto nje, a ona je, kad je vidjela što je učinila, lijepo otišla na bolovanje. Šef se uhvatio za glavu, i, naravno, dao meni da to sredim, jer ja se znam služiti računalom - tehnički sam pismena - a moja draga kolegica - ne zna! Zato, poslije radnog vremena, ja moram ostati sređivati njezin posao. Zamislite, koji je to bezobrazluk!

- Hoće li te platiti?

- Najbolje da me ne plati!

- Onda dobro!

- Što je dobro? Da čistim iza nje?! Da pokrивam onu koja nije sposobna naučiti poslati izvještaj?!

- Nemoj tako!

- Zašto ne?! Ima plaću veću nego ja. Ta ništa ne radi, ni za što ne zna.

- Ti si mlada, tebi ide s računalom...

- Išlo bi i njoj da hoće, ali je lijena, neće! Šef je pokriva, ne zna što će s njom. On je kao i ona. Uudara po tipkovnici dvama prstima, dođe svako malo k meni, da mu je pokvareno računalno, da ne radi. Nema pojma. Rekla sam mu da lijepo zaposli dvojice mladih koji znaju. Stari se ne daju i neće da nauče.

- Nemoj tako!

- Zašto ne?! Neću ja raditi za njih!

Rekla sam šefu ovo sada i gotovo, neću više. Meni nije potrebno ostajati dulje. Ja imam malo djeteta i obitelj, a gospođu neradnicu nek pošalje kući.

- Nemoj tako! Možda žena ode u mirovinu. Možda dodeš na njezino mjesto.

- Kakvu mirovinu, ima ona još gultiti 15 godina!

- Dobro. Što bi ti da si na šefovu mjestu? - odnekuda se našao Romeo.

- Maknula bih je s posla! Oslobođila bih radno mjesto, dovela mlada čovjeka koji zna i hoće raditi. U kojem stoljeću živimo, moraš se znati služiti računalom?! A ne da drugi za tebe šlepaju, tvoj posao da rade!

Umiješala sam se:

- Tko zna što je ženi i kako joj je.

Možda je umorna od života, djece, obitelji! Tko zna kakve brige ima. Ne gladi svakoga život. Mi tebi čuvamo Barbaru kad god ti ustreba. Trebaš imati...

- Što sam ja?! Caritas?! Socijalna služba?!

Dobrovoljna pomoć? Posao je posao, treba ga odraditi. Koga briga za njezinih troje djece i babu kod kuće! Ako nisi sposoban, ako ne možeš, makni se! Tisuće mladih i sposobnih čeka na posao... - prekinula me.

Romeo češka bradu, sjeda i počinje mirnim glasom:

- Sjećaš li se kad je Mate Jurin danima oblijetao oko naše kuće da mu se pomognemo zaposliti?! Nestrpljivo je mahnula glavom:

- I!?

Romeo je nastavio glasom ravnim poput autoceste:

- Mi smo bili dobri prijatelji s Franom, direktorom firme gdje se želio zaposliti. Spojili smo ih, i tako se Mate zaposlio. Došla promjena vlasti. Naš prijatelj Frane, došao na svoje radno mjesto, za njegovim stolom sjedi Mate Jurin. Gleda ga u oči pa mu kaže:

- Gospodine Frane, izvolite otkaz, od danas sam ja ovdje direktor!

- Tako je rekao, "gospodine Frane", a kad se zaposlio kod njega, postali su najbolji prijatelji. Zajedno su dolazili k nama.

Romeo je klimao glavom:

- Zato je najvažnije biti čovjek! Ti danas radiš za tu ženu, možda će sutra netko drugi potegnuti za tebe. Ne sudi, nego budi čovjek. Nikad ne povrijedi čovjeka. Sjeti se Majke Isusove, u najtežem času, pod križem. Učenici je ostavili samu. Pobjegli. Ostao jedino Ivan. Zar joj je bilo lako?! Ona im to nije zamjerila, nastavila je putem kojim je trebalo ići, okupljala ih, i bez prigovaranja - molila s njima. Neka ti ništa ne bude teško: Budi čovjek, učini uvijek što možeš, a neke će sitnice srediti sam Bog!

U ovo darovano vrijeme, u ove svete dane odzvanja u meni:

- Odreci se svoga komoda, svoje sebičnosti! Sjeti se koga sve trebaš posjetiti, kome pružiti ruku, reći lijepu riječ! Ne zaboravi, budi čovjek!

R. T.

Žene tihe molitve

Večer uoči blagdana Svih svetih. Iz blagovaonice dolazi hladan jesenski zrak i dim tatine cigarete. U sobici se nalazi stol s puno knjiga i uspomena. S desne strane stara izlizana krunica, njezino raspelo večeras je podsjetnik Božje prisutnosti, dok se rad pretače u molitvu. Ta krunica privlači pažnju svojim sitnim zrcima, starinom i jednostavnošću. Ujutro idem s roditeljima i sestrom na groblje, već smo ostavili cvijeće, sutra nosimo još i fenjere. Sigurno je i Neven imao mladenačke ideale. Sigurno. Inače ne bi ni krenuo putem rizika priključenja u rat.

Roditelji su mu omogućili odlazak na fakultet iz Medulina u Zagreb.

Možda je samo tražio svoje mjesto pod suncem, a politika uvijek u sve uplete svoje prste. Neven je imao nepunih 20 godina kada je donio konkretnu odluku, ne kada je počeo o tome razmišljati nego kada se napokon odlučno zauzeo da ostvari ono na što je mislio da je pozvan učiniti od svoga života. Preuzeti odgovornost za svoj narod, kao da druge opcije i nije bilo. U Gornjem Vrapču u Zagrebu živjela je jedna Stara mama. Tako su je zvali jer je sama odgajala unuka koji je kao izvanbračno dijete bez oca ostao vrlo rano i bez majke. Kakvu je snagu imala ta stara žena! U siromaštvu u

kojem su bili bez njezine upornosti ne bi nikada mogao ići u školu u drugome gradu i savladati životne prepreke. On je stekao samostalnost svojim radom, bez povlastica i ugleda. Imao je samo primjer jedne pobožne žene. U to vrijeme, u Bolu na Braču, živio je sam jedan stari umirovljenik.

Ponovno, namjerno, napustivši ženu i, već odraslu, djecu. Rođen kao izvanbračno dijete, također bez oca, osjetio je na vlastitoj koži što znači biti isključen i gledan s visoka. A žena mu je bila čista suprotnost, tiha, blaga i - vjernica. Njezina pobožnost mu je smetala, jer nije "podnosio" Crkvu, ali ona je sačuvala i vjeru i majčinstvo i kada je s djecom ostala sama na ulicama velegrada, Splita pa Zagreba.

U Zagrebu se zato susrela Nevenova najdraža teta s mladićem koji je s majkom, sestrom i bratom stigao iz Splita. Čekajući dijete razmišljali su o imenu koje će mu dati, po - Nevenu!

Izenada me stegnulo u grlu, duboki kašalj poremetio je tišinu. Uvijek se sjetim Nevena kada idemo na groblje. Njegov je grob najljepši koji sam vidjela, ukrašen bršljanom. A njegova bista je donedavno stajala i pred jednom pulskom istoimenom školom. Tatino je ime Nevenko a ne Neven, to je zbog toga što je Neven poginuo malo prije tatina rođenja, a njegova smrt je prividno bila jača od njegova života i neki se s njome tada nisu znali nositi. Pokraj prazne postelje, na koljenima i s krunicom u ruci, Nevenova majka je provodila vrijeme tišine svih tih noći, dok su ulice bile uspavane i nitko nije vidio njezine suze i nitko nije znao kada je prihvatila vjeru...

Marija je čuvala i tješila ovu dušu, a anđeli su vojevali po šumama naše Zemlje da ne propadne ni jedan za kojeg se moli i niti jedan koji (po) vjeruje...

Majka, otac, prijatelji, suborci... kao filmovi su se vrtjeli po Nevenovim mislima. Uz vojnike s puškama s lijeve i desne strane, iza suborca kojeg nikada nije imao vremena upoznati više, ispred prijatelja koji je bio s njime od početka tjeskobe... Zavezan, izgladnjen

i žedan, nakon neprospavane noći zarobljeništva. A ipak svjestan. Svjestan itekako, tjeskoban ali ponosan, s nadom za koju je znao da nema izvor u samom sebi, samo je naslutio da će se sve stvari staviti na svoje mjesto, a smisao otkriti na kraju puta. Na tren je pomislio da nije iskusio ljubav, ali je ljubio i te kako, toliko puta i toliko jako koliko je puta zaboravio na sebe da učini za nekoga što mu je potrebno, pa čak i ono što je jednostavno bilo samo drugoga trenutno razveseliti. Ljubio je sve one kojima je dao dio svoje intime - svojih težnji, strahova, dvojbi... U posljednjoj bitci, nije želio povez pred onim koji ga je strijeljao. S ponosom i prodornim pogledom bio je svjestan borbe do kraja.

Sjetio se da netko za njega moli... Uspinjući se na Mirogoj, mama je spomenula Stara mamu i njezino pješačenje do vrapčanske crkve svake nedjelje, kao i krunicu koju je uvijek nosila u džepu.

I tata je mogao dodati za svoje none - i bakina mama bila je vjernica, a tek nona iz Splita - stalno je molila, bila je vrlo dobra... I njezina je ona izliza-na krunica!

...

Kada molimo krunicu, moli i Marija. Kad molimo krunicu postajemo kao Marija, žena i Majka.

Ona je zagovornica prave ljubavi, čuva našu obitelj s koljena na koljeno, čuva naš narod generaciju za generacijom. Unatoč svakom protivljenju. Usprkos svemu.

Marija - žena tihe molitve, ostaje uz nas.

Irena MILOŠ

(III. nagrada za prozni tekst među odraslima)

Vjera i nevjera

Ovaj put naglasak je na „Godini vjere“ i eto prigode za jedno veće razmišljanje i malo dublje razmatranje na zadanu temu. Izgovarajući riječi molitve:

„Vjerujem u Boga Oca Svemogućega...“ nadovezuje mi se odmah misao s upitnikom na kraju, vjerujem li doista ili sebe uvjeravam da vjerujem? Vjerujemo li u Boga Oca koji je svemogući, ako pod teretom životnih nedaća i pritisaka kao i brojnih problema osobnih i društvenih ili bolesti, zapadamo u ogorčenje, relativizam ili depresiju?!

Vjerujemo li u Boga stvoritelja neba i zemlje kad se pjenimo, bjesnimo ili nemoćno zdvajamo u neprestanu strahu što će s nama biti sutra, egzistencijalno i moralno slomljeni i uništeni? Zabrinuti smo nad vlastitim opstankom zbog gubitka posla i plaće, kako uzdržavati obitelj, kako školovati i odgajati potomstvo, dok nam vlastodršci ubijaju svaku nadu svojom megalomanskom pohlepom, bezobzirnošću i bestidnošću zaštićeni nepravednim zakonima po kojima neometano harače i otimaju čovjeku kruh iz usta, istjeruju ga iz njegove kuće s ognjišta, i iz domovine, razarajući obitelji i rastačući zemlju koju je Bog stvorio, a mi je zovemo „Lijepom našom“. Da bi sebi stvorili što više luksuza i propadljivih dobara, haračlije pod krinkom slobodnih demokratskih izbora, izabraše za sebe sva prava pa i pravo da gaze svako ljudsko dostojanstvo te tako „Lijepu našu“ ubrzo pretvaraju u „Dolinu

suza...“. Kada dodemo do zida krajnjega bezobrazluka, sazdana od opeka neznanja, nemorala, nezasitnosti i neodgovornosti te udarimo u nj ne videći izlaz, i živeći u strahu, u neizvjesnosti, u nemoći i pesimizmu, gdje je tada naša vjera, ufanje i ljubav?

Ako ne primjećujem koliko je dobar i milostiv Gospodin koji je na čudesan način nazočan u svakom danu moga života i koji me hrani, brani i štiti od zla, liječi, savjetuje i nadasve ljubi, ako

ne primjećujem kolike mi je talente darovao i kolike mogućnosti pružio u životu, u tom slučaju je li moje Vjervanje izraz moje vjere ili moje nevjere? Dok mu se obraćamo u molitvama, sumnjamo li istovremeno u njegovu moć, pravednost, milosrđe i ljubav? Bezbroj je primjera iz Evandjelja, treba se samo prisjetiti kad je sv. Petar posumnjao, počeo je tonuti, pa strah apostola od oluje, a Isus s njima u ladici: „Ne bojte se! Ja sam s vama!“, Isus veli. Njegove riječi su istinite u svakoj prilici i za sva vremena, a on sam je utjelovljena Riječ, Božje obećanje. Pa čega se uopće plašiti kraj takva osiguranja? Evandjelje je radosna vijest! Zašto se ne radujemo? Valjda zbog nevjere. Uza sve zemaljske potrebe, zamke i nevolje ili baš zahvaljujući njima, Gospodin ne zaboravlja svojih. Pravdu prepustimo Bogu. On je iznad svih ljudskih zakona i običaja. I koji se Bogu u svojoj slabosti i nemoći potpuno povjere, stječu milost, radost, sigurnost, ljepotu i puninu života koji ima svoj smisao tek u Njemu, našem Stvoritelju. Valja imati na umu, ako je Bog Otac Svemoguću uz mene, tko može protiv mene? Ma taman da se cijeli svijet uroti protiv nas, svjedoci smo oslobađajuće presude našim generalima. Što može vjera u Boga? Sve! A nevjera, vodi u očaj! Svoj um, svoje srce, svoju dušu povjeri Njemu i zavapi iz dubine svoga bića: - Gospodine, oprost mi moju nevjeru i oslobodi me spona straha i beznađa! Sve brige svoje polažem sada u ruke Tvoje! - I ne budi nevjeran, nego vjerran. Kad te svi iznevjere, Bog te neće nikad iznevjeriti.

„Vjeruj u ljubav i sačuvaj nju, vjeruj u ljubav u dobru i zlu“, pjeva Oliver Dragojević. Koliki su to obećali pred oltarom, i otpjevali, i otplesali, i uzvanike počastili za bogatom trpezom, ali nisu održali obećanje. Ljubav i vjernost između muža i žene mnogi su prekršili i izbrisali kao da je nikad nije bilo. Ljubav između majke i djeteta, roditeljska ljubav, pa i ta te može iznevjeriti. Ljubav među prijateljima također lako poklekne. Naša je ljubav takva kakva jest, često nesavršena, ograničena i podložna različitim interesima i raspoloženjima. Ali, ona bezuvjetna i neprolazna, vječna ljubav Stvoriteljeva što me čudesno podiže „sa skliškog terena“ na čvrsto tlo, i uzdiže uvis, što me nevidljivom rukom vješto izvlači bez ogrebotina iz „kašete brokava“, što me iz tmine povlači na svjetlo i toplinu sunčeva sjaja, oslobađa straha, tješi i raduje, to je ta ljubav Božanska. Ponekad neobjašnjiva, nekome neshvatljiva, ali to je to! Ta bezuvjetna i potpuna vjera, najveći je dar od Boga čovjeku. Moći vjerovati poput Marije! S radošću i predano, bez sumnje, bez jadikovanja, bez zabrinutosti za budućnost! Vjerujemo li kao Marija u Božji spasiteljski naum za sve ljude ne pitajući se kako, zašto, zbog čega?, nego „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj volji!“ To je taj najbolji put, otvoriti širom vrata svoje duše i dopustiti Božjoj volji da u nju uđe i djeluje u nama i po nama. Kao što sam od svoje majke naučila prve korake u život i izgovarati prve riječi i molitvice, tako sam od Majke Nebeske učila ono najvažnije, spoznanje vječne istine!

Vinka TOKIĆ BUROLO

Vjerni u svijetlim trenucima

Isus je za sebe rekao: "Ja sam svjetlost svijeta; tko ide za mnom, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života" (Iv 8, 12). Svojim učenicima, a po sakramentu krštenja među njih spadamo i mi, rekao je: "Vi ste svjetlost svijeta!" (Mt 5, 14). Koliko smo toga svjesni u Godini vjere?

1. KRŠTENJE NA JORDANU

I odmah, čim izade iz vode, ugleda otvorena nebesa i Duha poput goluba gdje silazi na nj, a glas se zaori s nebesa: Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina! (Mk 1, 10-11)

Ivan poziva puk na obraćenje. U znak obraćenja, obredno pere i Isusa. Isusu to nije trebalo, jer grijeha nije imao. Bez obzira na to, i on silazi u rijeku u znak spremnosti na obraćenje, da bi drugima pružio primjer. Na sebe uzimlje grijeha svijeta, da bi ponovno bio uspostavljen odnos između ljudi i Boga.

Po krštenju smo i mi postali ljubljena djeca Očeva. Nikad nigdje nismo sigurni kao u njegovu naručju: on nas ljubi više negoli mi sami sebe. Zahvalimo mu na daru krštenja po kojemu smo primili klicu vjere i u svojim srcima ovih uskrasnih dana obnovimo svoja krsna obećanja kako bismo u vjeri mogli još više rasti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. SAMOOBJAVLJENJE U KANI

Kad ponesta vina, Isusu će njegova majka: "Vina nemaju." Kaže joj Isus: "Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas! Nato će njegova mati poslužiteljima: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2, 3-5)

Svadbna u Kani slika je ljudskog života. Sve započne lijepo i dobro, zanosno i s oduševljenjem, s ljubavlju i povjerenjem. I u obitelji, i u široj društvenoj zajednici... I odjednom nešto zaškripi. Nestane vina: ishlapi prvotni zanos, nema više one početne ljubavi i radošti. Gospa to vidi i zna razloge: Ne činimo ono što Gospodin zapovijeda, ne slušamo ga. Ni kad govorimo da činimo, niti kad umišljamo da smo vjernici. Zato govori: "Što god vam rekne, učinite!"

Marija to govori i nama danas. Poziva nas da slušamo Isusove riječi i provodimo ih u život. Molimo da možemo vjerovati njegovoj riječi, u njoj se naći i od nje živjeti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. NAVJEŠTAJ KRALJEVSTVA

A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: "Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!" (Mk 1, 14-15)

Svijet pomalo osvaja nevjera. Sve više zanosi ga poganstvo, navikava se na mrak i smrt prouzročenu drogom, alkoholom, prometom, kockanjem, ubojstvom nerođenih... Isus navješćuje kraljevstvo Božje i poziva na obraćenje. Obraćenje srca put je koji traje čitavog života, što je bez Isusa nemoguće: "Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi

mного roda. Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa" (Iv 15, 5). U Isusu ostajemo posebno svagdanjom molitvom, nedjeljnim misnim slavljem, pristupanjem na svete sakramente, trudeći se živjeti svoju vjeru.

Molimo da i mi time uzrastemo u vjeri, na temelju znamenja da Isusa prihvatimo kao Marija u srcima čuvamo, prebiremo i po njima živimo.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. PREOBRAŽENJE NA BRDU

I dok se molio, izgled mu se lica izmijenio, a odjeća sjajem zablistala.

I gle, dva čovjeka razgovarahu s njime. Bijahu to Mojsije i Ilija. Ukazali se u slavi i razgovarali s njime o njegovu Izlasku, što se doskora imao ispuniti u Jeruzalemu. (Lk 9, 29-31)

Mojsije je, kroz pustinju, izveo narod iz ropstva u slobodu. Čovjek lako upadne u nutarnje ropstvo, pa mu izvanjsko oslobođenje nije dovoljno. Ilija se borio za čistoću vjere: srce se treba slagati s riječima, riječi biti u skladu s dje-

lima, a djela s vjerom. Svi smo mi okruženi mnoštvom idola: materijalnim dobrima, položajem, ugledom, zdravljem, ljepotom... pa od unutarnjeg robovanja nitko nije pošteđen. Otac nas poziva, da ga prepoznamo u njegovu ljubljenom Sinu i slušamo.

Molimo za sve kojima je teško vjerovati, da u Isusu prepoznaju ljubljeno Sina Očeva, njega slušaju, u njegovoj riječi nalaze hranu za život i po njegovoj se riječi trude živjeti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. USTANOVLJENJE EUHARISTIJE

I dok su blagovali, uze Isus kruh, izreče blagoslov pa razlomi, dade svojim učenicima i reče: "Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje!" I uze čašu, zahvali i dade im govoreći: "Pijte iz nje svi! Ovo je krv moja, krv Saveza koja se za mnoge prolijeva na otpuštenje grijeha."

(Mt 26, 26-28)

Bog je ljubav. Iz ljubavi nas je stvorio, u ljubavi nas uzdrži i želi nas na kraju okupiti zajedno. Ljubi nas i kad mi njega ne ljubimo. Svoju ljubav u Isusu nam je iskazao do kraja. On se iz ljubavi prikazao za nas na drvetu križa i nama zaslužio vječni život. U svetoj misi, u euharistiji, ostao je među nama zauvijek pod prilikama kruha i vina. U svetoj pričesti mi ga primamo u njegovu samopredanju.

Molimo, da Isusa uvijek primamo nepodijeljena srca, kako bismo ga uistinu mogli slijediti ne samo riječima nego još više djelima i tako biti dosljedni u svojoj vjeri.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Uskrsnu Isus doista

Užasne su bile Marijine boli pod križem, gledajući muke svoga Sina, koji je izdisao u strašnoj smrtnoj brobi, ostavljajući nam nju za majku. Svojom nazočnošću i sudjelovanjem u njegovoj mucii htjela mu je dati dio svoje snage i svu ljubav, da mu pomogne te ustraje do kraja u odluci Očevoj: da bude *žrtva* za spasenje svijeta.

I nakon njegove smrti gotovo je klonula, no podržavao ju je u nadi lik njegov otisnut na Veronikinu rupcu, a izgledao je živ... I uza svu bol, potajno se nadala da će uskrsnuti.

Tako i bi. Zora trećega dana osvanula je sva u svjetlosti i blistavilu. On je uskrsnuo još divniji i veličanstveniji... I sva je priroda oko njega odjednom oživjela ljepšom, krasnijom. On se smiješio i sve blagoslivljao. No najprije se ukazao njoj, svojoj premiljoj Majci, koja je do kraja izdržala u preteškoj patnji. Bio je to zagrljaj neopisiv, sreća nezamisliva, grcaj od radosti:

*"O sve je prošlo, Sine, sve je prošlo,
Ti više nemaš na rukama rana;
Uskrsnuće moje sad je k meni došlo..."*
Kalvarija bješe suncem obasjana.

*I dok su puti htjeli tajne znati,
U svjetlu sad se motre Sin i - Mati.*
(S. Marija, *Marijinib sedam radosti*)

Cjelivala mu je rane na rukama i svome ih srcu pritiskivala; milovala ga je po glavi - kosi i radosnim mu suzama zjene oblijevala; iz svoga zagrljaja nije ga puštala... A on se smiješio i Majku grlio.

Nakon Uskrsnuća ostao je još na zemlji, rasvjetljujući i poučavajući svoje apostole i učenike, šaljući ih u pastoralne pohode i dajući im darove prorokovanja, iscjeljivanja, oslobađanja od zlih duhova, želeći da nasljeđuju njegovu službu, pomognu ljudima i privode ih k nebeskom blaženstvu.

Sam on im je jamstvo trpljenja i pobjede. Imaju slijediti njegov put.

Sad znaju da njegova muka ne bijaše uzaludna; da je njezin uzrok spasenje čitavoga ljudstva, da i oni imaju sudjelovati u toj službi ljubavi.

I sada su bili spremni za njega podnijeti sve muke, počii u smrt, koje se više nisu bojali, jer su znali i bili uvjereni da će i oni nakon smrti uskrsnuti i živjeti vječno.

I Crkva se povećavala i osnaživala pod Marijinim vodstvom. Ona je sada znala i bila uvjerena da još mora ostati u ovome životu, da djelo svoga Sina podrži, ojača i upravi pravim putovima. Stoga je skupa s njegovim učenicima sudjelovala na zajedničkoj molitvi, na Euharistiji. O kako bijaše sretna da je mogla u srce i u dušu svoju primati svoga Sina, preobražena, od Oca proslavljena, koji *živi* i živjet će svu vječnost! O, molimo Majku da i nas uzme pod svoje okrilje i privede svome Sinu a našem Bogu - u Život, koji neće imati kraja.

s. Marija OD PRESV. SRCA

Kći svjetla

Ona je pozvana
Ona je poslana iz rajskih visina

Ona je Kći Svjetla

Mistični Cvijet
puna kreposti i vrlina

Živjela je tiho
povučena
slušala pjev slavuja
guk grlice
izlazak sunca u haljini zlatnoj
iznad zelenih brežuljaka svoga
zavičaja

cijedila sok iz nara i šipka
tkala biserje u svom srcu
u kolijevci njihala Sina
majčinstvom očarana

Ona je stablo u vječnom cvatu
beskrajno plavo more što skladno
se njiše
beskrajno nebo urešeno zvijezdama

Ona je Punina
od nje nema ništa uzvišenije ni ljepše

Danica BARTULOVIĆ

Nemirno je srce...

Prijateljica mi je bila bolesna.
Trebala je ići k liječniku, a ja ću do
bolnice s njome u pratnji. Pošle smo
autobusom iz doma, pa na tramvaj.

- Ja idem k liječniku, a ti me pričeka-
j u kapelici i pomoli se za mene
da dobro prođem - rekla mi je
prijateljica.

Bila sma sretna da mogu doći do
kapelice. U središtu je grada. Jedni iz
nje izlaze, drugi ulaze u nju da se
pomole. Brojni iz bolnice, da zahvale
Bogu za tolike milosti. Jedva sam
čekala da sjednem do Majčinih nogu,
da joj zahvalim za sve darove koje
mi daje svakog dana. Ni svjesna ih
nisam, a i dosad se nisam uspjela
usredotočiti na njih, uslijed briga na
koje nailazim. Barem ću za trenutak
malo doći k sebi i sabrati se. Božan-
ski mir razliježe se mojoj dušom i
čeznem da potraje u nedogled.

Podne je. Zvoni. Još je nema. Neka,
imam svoj mir i ugodno mi je do
nogu Gospodnjih.

- Evo me! Ne trebam ići na operaciju.
Budući da je blizu 13 sati, uzet ćemo
taksi. Dugo si me čekala, kako ti
je bilo?

- U crkvi je uvijek lijepo. Gdje su Isus
i Marija, u njihovu društvu uvijek je
ugodno. Barem meni.

- Zaslužila si nagradu za strpljenje.
Počastit ću te zato vrućom
čokoladom!

To sam i poželjela. Gotovo sam je tri
sata čekala i namolila se. Hvala ti,
Majko nebeska!

Ana VRČEK

Klapski marijanski festival

18. svibnja u Pučišćima će se održati 5. Klapski marijanski festival *Čuj nas, Majko, nado naša*. (IKA)

Novi kip Gospe od Mlika

Na blagdan Svijećnice u trogirskoj crkvi Gospe od Mlika župnik fra I. Sadrić blagoslovio je novi kip Gospe od Mlika, koji je on sam i darovao. (GK)

Gospin plač na CD-u

Gospin plač, koji se pjeva u korizmi, objavljen je i na nosaču zvuka. Urednik je fra M. Knezović, a može se nabaviti u župnom uredu u Posušju. (IKA)

Tizian u Dubrovniku

Znanstveno-popularno predavanje *Tizian u Dubrovniku: poliptih Uznesenja Marijina u dubrovačkoj katedrali* održala je T. Trčka Miklošić 8. veljače u Dubrovniku. (IKA)

Lurd - vrata vjere

Pod geslom *Lurd - vrata vjere* Vojni ordinarijat u RH organizira 21. hodočašće hrvatske vojske i policije u Lurd od 21. do 28. svibnja, što će se spojiti s međunarodnim hodočašćem. (IKA)

Nove postaje križnog puta

Prva korizmena nedjelja 17. veljače u svetištu Majke Božje Trsatske bila je i prigoda za blagoslov novog Križnoga puta u Marijinu perivoju, što je obavio kardinal J. Bozanić. (IKA)

Korizmene tribine

Tijekom korizme u svetištu Majke Božje Bistričke petkom su održavane tribine. Prvu je održao T. Matulić.

Biblijske večeri

U zagrebačkoj župi Majke Božje Lurdske održavane su srijedom tijekom korizme tjedne biblijske večeri. (IKA)

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Bože na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

S Marijom kroz korizmu

Pod tim naslovom biskup S. Štambuk uputio je svoju ovogodišnju korizmenu poruku. Na početku podsjeća na apostolsko pismo *Vrata vjere* Benedikta XVI. u kojemu ističe Marijinu ulogu koja je *po vjeri pribvatila anđelovu riječ* i slijedila svoga Sina sve do Golgote. Podsjećajući na brojne naslove u Lauretanskim litanijama, ustvrdio je da je svaki od tih zaziva povezan s praksom vjerničkoga odnosa prema Bogorodici i zaželio svima da im Marija bude životni svjetionik i zvijezda vodilja. (IKA)

Recital poezije

U Mariji Bistrici održan je 14. veljače recital poezije, za koji je na natječaj pristiglo oko 400 radova nadarenih pjesnika. Nagrađeni su Petra Gorički, Tatjana Gredičak i Cvijeta Grijak. (GK)

Korizma s Marijom

Na temu *Korizma s Marijom, majkom vjere* u Lovranu je od 22. do 24. veljače M. Miličević održao duhovne vježbe za vjeroučitelje riječke nadbiskupije. (GK)

Kolbeov sveti život

U Zagrebu je, na Svetom Duhu, 26. veljače izveden duhovni rok-mjuzikl *Život za život*, nadahnut životnim putem sv. M. Kolbea. U devet prizora dočarao je Kolbeov sveti život i ljubav prema Bezgrešnoj. (GK)

Kod Gospe Brze pomoći

Kod Gospe Brze pomoći u Slavonskom Brodu 27. veljače održana jetribina o

HRVATSKO NACIONALNO SVETIŠTE MAJKE BOŽJE BISTRičKE

- 1. IV. - Hodočašće Udruga HŽ Zagreb-Sesvete
- 7. IV. - Otvorenje hodočasničkog ljeta
- 21. IV. - Hodočašće zagreb. sjemeništara

Svibanjske pobožnosti u 18h

- 1. V. - Hodočašće župa zagrebačke Dubrave
- 4. V. - Hodočašće „kruničara“
- 6. V. - Hodočašće športaša
- 11. V. - Hod. bjelovarsko-križevačke biskupije
- 18. i 19. V. - Duhovsko hodočašće
Hodočašće MV kraljice obitelji
- 25. V. - Hod. vjernika Srijemske biskupije
- 26. V. - Hodočašće vatrogasaca
- 1. VI. - Hodočašće katoličkih vjerskih vrtića
zagrebačke nadbiskupije
- 8. VI. - Hod. bolesnika i medicinskog osoblja
- 22. i 23. VI. - Karlovačko hodočašće
Hod. svetonedjeljskog dekanata
- 25. VI. - Hodočašće umirovljenika krapinsko-
zagorske županije
- 6. i 7. VII. - Varaždinsko zavjetno hodočašće
- 12. VII. - 20,30h procesija sa svijećama
- 13. VII. - Majka Božja Bistrička
- 14. VII. - Hod. župa Remete, Gračani i Bešići
- 21. VII. - Margaretsko hodočašće
- 27. i 28. VII. - Aninsko hodočašće
- 3., 4., 5. i 6. VIII. - Božje lice
- 10., 11. i 15. VIII. - Velika Gospa
- 17. i 18. VIII. - Bartolovsko hodočašće
Hodočašće sisačke biskupije
- 30. VIII. i 1. IX. - Hod. velikogor. dekanata
- 8. IX. - Mala Gospa
- 14.-16. IX. - Zavjetno hodočašće Zagreba
Nadbiskupijsko hodočašće mladih
- 22. IX. - Hodočašće hrvatske seljačke stranke
- 28. i 29. IX. - Hodočašće bačkih Hrvata
Hod. hrv. zajednice bračnih vikenda
- 6. X. - Vojno hodočašće
- 8. X. - Hodočašće baranjskog dekanata
- 12. X. - Hodočašće bosanskih biskupija
- 27. X. - Zahvalnica - Hod. Družbe braće HZ

Dobro je da svoj dolazak najavite!

temi *Joseph Ratzinger - Benedikt XVI. Papa teolog i Crkva danas*, a govorio je I. Raguž. Upriličen je 3. ožujka i koncert *Stabat Mater* na kojemu su nastupile M. Matijević i S. Ježićević uz orguljsku pratnju V. Sitarića. (GK)

Korizmeno hodočašće u Poreč

Vjernici porečke biskupije hodočastili su 3. ožujka u Eufrazijevu baziliku, gdje je, nakon prigode za ispovijed, misno slavljje predvodio biskup D. Kutleša. (IKA)

Riječ i o hodočašćima

Na duhovnoj obnovi za svećenike i đakone u Požegi 4. ožujka bilo je riječi i o biskupijskom hodočašću u Loreto od 1. do 6. travnja i o proslavi 300. obljetnice Gospina kipa u Marija Judu u Mađarskoj 7. srpnja. (GK)

Antićevo 2013.

U crkvi Gospe Lurdske u Zagrebu, na 48. obljetnicu smrti sl. Božjega fra A. Antića, 4. ožujka predvodio je glavno misno slavljje vladika N. Kekić. Trodnevnicu su predvodili fra J. Šimić, S. Čovo i provincijal J. Kodžoman. (GK)

Festival filmova

Istrafilm iz Rijeke i trsatski franjevački samostan raspisali su natječaj za sudjelovanje na 4. festivalu hrvatskih vjerskih filmova od 30. svibnja do 1. lipnja na Trsatu. Mogu sudjelovati filmovi svih žanrova u kojima se iskazuju evangelizacijske i društvene vrijednosti Katoličke Crkve u Hrvata, a prijave trebaju stići do 15. travnja. (GK)

Napad na crkvu

Na fojničkonjoj crkvi Gospe od Anđela u Kazijevićima (BiH), otkriveni su 11. ožujka razbijeni prozori, o čemu je obaviještena policija, samostan i Međureligijsko vijeće u BiH. Policija je obavila uviđaj. (IKA)

Odreći se svojih prava, a zbog dobra drugih - najteži je pothvat.
Pametniji je onaj koji se kloni rasprave s onim koji unaprijed kaže: "Ne možeš me uvjeriti u protivno!"
Nevidljiv ali stvaran, utetoviran žig sramote na čelu nosi - izdajica.
Oprez! Ispod "mirne" površine oceana žive i - nemani.
Trebalo je razbiti orah da bi se došlo do "orahove istine".
Stariji su svakako u prednosti zbog - životnog iskustva.
Neki su "krivi" samo zato što su živi, pa im krivnju nanose oni koji su - zaista krivi.
Vrljine su nam tako potrebne kao amortizeri u sve češćim - životnim stresovima.
Dužnost je dug koi poštene - uvijek vraćaju.
Svi koji radije prihvaćaju "slučaj" negoli uzrok, čine to zbog - UZROKA.
Slučaj je jedini pojam koji nikoga i ništa - ne označuje.
Od svih saveza najčvršći su oni koji su potpisani - vlastitom krvlju.
Kad mali čovjek istjeruje pravdu, redovito - biva istjeran.
Pobjegli su iz vlastite domovine, jer više i "nisu imali domovinu".
Mnogi takozvani "neovisni" - više o stotinu klinova.
Budući da "svatko ima svoju glavu" - mnogi je gube.
Riječju: "Morao sam!", mnogi prikrivaju - vlastiti kukavičluk.
Umre li ljubav u obiteljskom domu - postaješ beskućnik.
Stanko RADIĆ

- Kako se osjećas kad dobiješ slabu ocjenu?
- Stojim mirno, šutim i promatram!

BOJA LICA

- Jedi, sine, špinat! Imat ćeš lijepu boju lica! - nagovara mama Ivicu da jede.
- Ali ja ne želim zeleno lice! - brzo će Ivica.

BLIJEDA

- Zašto si tako blijeda?
- Ništa neobično! Kako ne bih bila blijeda kad radim po cijelu noć!

ZAŠTITA PSA

- Je li to Društvo za zaštitu životinja?
- Da, izvolite!
- Molim da odmah dodete! Ovdje na stablu sjedi neki bezobrazan poštar i huška moga psa!

KAČIĆ - Zbornik Franj. provincije Presv.

Otkupitelja, Split, XXXIV/2012., str. 320 -

Sadržaj: Presentacija *Marinova zbornika* u Rimu, Parizu, Splitu i Zagrebu; Papa Benedikt XVI. nasljednik bl. Ivana Pavla II. i francuski akademik - hodočasnik u Hrvatsku (E. Marin); Pravni odnosi franjevačkih provincijala i sestara Trećega reda sv. Franje u hospiciju u Šibenskom Varošu do 1878. godine (J. Brkan); Vučkovići na duvanjskim Vučkovinama (S. Manderalo); Franjevački samostan na Gradovrhu (F. Hidanović); Mučenici i Božji ugodnici Gospičko-senjske biskupije (H. G. Jurišić); Teleologijski i aksiologijski pristup reafirmaciji odgajanja i duhovnosti (A. Vukasović); Mogućnosti katoličke škole u duhovnom odgoju (J. Šimunović); Odgojne vrijednosti i metode u djelu "Pravilo kršćanskoga života namijenjeno hrvatskoj mladeži" fra P. Krstitelja Bačića (N. Nekić); Novicijat Franj. provincije Presv. Otkupitelja na La Verni 1968.-1970. (S. Čovo); Gospa Lurdska i hrvatski narod (H. G. Jurišić); Slavije u Otoku 20. VII. 1913. fra S. Petrova (I. Bošković); Dr. Šimun Jurišić (J. Barić)... - **Narudžbe:** Kačić, Šetalište kard. A. Stepinca 1, 21230 Sinj.

ZBORNIK "KAČIĆ" U RUKAMA PAPE

BENEDIKTA XVI. Presentacija u Rimu, Parizu,

Splitu, Zagrebu i Visovcu - Govori predstav-

ljača na hrvatskom, latinskom, francuskom i talijanskom jeziku. Slike u boji. - **Narudžbe:**

Kačić, Šetalište kard. A. Stepinca 1, 21230 Sinj.

Kardinal Gianfranco Ravasi - JEDAN

MJESEC S MARIJOM - Na 103 stranice vrlo ukusno opremljene knjižice, 31 kratko razmatranje o Mariji za svibanj ili koji drugi mjesec, za svaki dan po jedno. Razmatranja se sastoje od kratka biblijskog teksta, meditacije ukorijenjene u bogate misli crkvenih otaca o Mariji te molitve nadahnute razmišljanjem. - **Narudžbe:** Pavao Crnjac, Mošćenička 3, 10110 Zagreb, a može se nabaviti i u katoličkim knjižarama.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

P. Lubina - VODIČ MARIJANSKOM HRVATSKOM - Vodič kroz 107 hrvatskih Gospih svetišta - u boji - 280 str. - 140 kn.

D. Aračić - MARIJA U RANOKRŠĆANSKOJ LITERATURI - 232 str. - 70 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šuštrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Nezaobilazni velikani duha i uma - 30 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MARIJA - MAJKA ISUSOVA I NAŠA - Što Crkva vjeruje i uči o Gospi - 40 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRDA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ČE ME ZVATI - Prikaz najpoznatijih marijanskih molitava - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Marijinim tragom po Svetoj Zemlji - 30 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. suvremeno razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Jednostavna razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184 ili 340-193.

Ana Ivković, Prgomet: Hvala ti, Gospe, na svemu! Čuvaj i dalje emne i sve moje, uz dar; - **Ante Škovrij, Split:** Gospi od Zdravlja zahvaljujem na svemu i pod okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Olga Šegon, Vrsar:** Majci Božjoj na svemu zahvaljujem i preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Đurda Musulin ž. Juričina, Staševica:** Gospi zahvaljujem na svemu i preporučujem zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Vinka Ereš, Zagreb:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Zdravka Antunović, Požega:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima i njoj pod zaštitu preporučujem svoje najmilije, uz dar; - **Marija Žeravica, Garjak:** Hvala Gospi na svim milostima. Njoj izručujem svoju obitelj, osobito mlade, uz dar; - **Ankica Gambiroža, Zagreb:** Tebi, Majko, zahvaljujem na svemu i preporučujem sve svoje, osobito da izmoliš milost ozdravljenja mojoj kćerki, uz dar; - **Olga Budimir, Zagreb:** Gospe moja, na svemu ti hvala što si meni i mojima dala! Čuvaj nas i unaprijed, uz dar; - **Slavka Petrić, Dubrovnik:** Nebeska Majko, hvala ti na svim milostima! Vodi i čuvaj mene i sve moje, uz dar; - **Jure Nikšić, Široka Kula:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Marija Klarić Belova, Sumpetar:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Barica Hodalić, Sesvete:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svemu i njoj preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Lucija Subasić, Tringen:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i njoj preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Gordana Iličić, Aildorf:** Majci Mariji zahvaljujem na milostima i pod njezinu okrilje stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Obitelj Jurić, Železniki:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Čuvaj nas i dalje, uz dar; - **Nikola Sarić, Lindlar:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj mene i moju obitelj, uz dar; - **Anto Pavičević, Popovača:** Dobra Majko, hvala ti na svim milostima! Čuvaj mene i sve moje, uz dar; - **Arduino Bubola, Novigrad:** Hvala ti, Majko, na svemu! Bđij i dalje nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Mara Schwallier-Batinović, Pratteln:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Prati mene i sve moje svojim zagovorom, uz dar; - **Boro Čovo, Sinj:** Gospi Sinjskoj zahvaljujem na toliko toga i preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Marija Tencić, Pula:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i njoj izručujem sebe i sve koji su mi dragi, uz dar; - **Danica Mirković, Pula:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Bđij nada mnom i svim mojima, uz dar; - **Marijan Nikšić, Karlovac:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i pod njezinu zaštitu stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Mirka Popov, Tribunj:** Majko Marijo, na svemu ti hvala što si meni i mojima dala! Bđij i dalje nad svim mojima, uz dar; - **Ferdinand Popov, Tribunj:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima. Njoj pod okrilje stavljam svoju obitelj, osobito djecu, uz dar; - **Branko Lucić, Jarki:** Majko Božja, hvala ti na svemu! Čuvaj i brani i dalje mene i sve moje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

U spomen na moje pokojne roditelje

JOSIPA i ANU BENKOVIĆ

šaljem dar za list "Marija".

Gospodine, budi im milostiv!

Kćerka Štefica

4. travnja prošlo je pet godina otkako se

Gospodinu zauvijek preselo naš dragi

MARKO REPUŠIĆ p. Ante

Gospodine, budi mu milosrdan i dobrostviti te ga sa svetima i izabranima uskrisi na život vječni!

Kćerke, brat i djeca pokojne braće i sestara

(Dar za "Mariju")

7. travnja navršava se godina dana od prelaska

u "kuću Očevu" naše drage

LUCE ČAGELJ

Gospodar života bio ti nagrada! Naše molitve i misli uvijek su uz tebe. Do ponovnog susreta u

Domu Gospodnjem!

Tvoji sinovi i kćeri

(Dar za "Mariju")

10. travnja pet je godina otkako se vratila

u "kuću Očevu" naša draga

SVETINKA PERKOV Ilinka

Dok ti zahvaljujemo, Gospodine, za svu dobrotu i ljubav koju nam je tijekom mukotrpna života iskazivala te plodan život i rad tvoje službenice, molimo te da joj otpustiš prijestupe i udijeliš joj život vječni!

Sinovi, kćeri i unuci s obiteljima

(Dar za "Mariju")

13. travnja navršava se 20 godina otkako je svoj križni put na ovoj zemlji završio moj životni suputnik

TOMISLAV DOROTIĆ

Toliko je toga ostalo što nas veže, da sam svakog dana u mislima i molitvi zajedno s tobom. Neka ti

Gospodin udijeli svoj sveti mir!

Supruga Rosanda

(Dar za "Mariju")

Sjećanje na drage roditelje

PERE ŠOKČEVIĆA (22. veljače 1995.)

i **MANDE ŠOKČEVIĆ** (31. svibnja 1998.)

Vjerujemo da ste u Božjoj blizini i da za nas molite, a i mi molimo Oca Nebeskoga da se proslavi njegovu dobrota.

Sinovi i kćeri s obiteljima

(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Ivan Norac Kljajo**, Otok; - 20 kn: **Milka Vukorepa**, Šibenik; **Katica Kolaković**, Novaki; - 30 kn: **Pere Penović; Marija Žabica**, Vela Luka; **Sanja i Jadranka Volarević**, Metković; **Ljubica Lošić**, Stari Mikanovci; **Lidija Vranješ**, Dubrovnik; **Marija Vukušić**, Prpuša; **Marija Vuleta**, Otok; **Branka Pajcur**, Mlinac; **Marija i Mirko Perinović**, Zadar; **Laureta i Josip**, Karojba; **Ljubica i Josip Mišić**, Prelog; **Župni ured**, Gradec; **Marija Marin**, Zadar; - **Blaženka Meštrić**, Presečno; **Ljubica Hladilo**, Dubrovnik; **Marija Ećimović**, Zagreb; **Vesna Galić**, Vrgorac; **Župni ured**, Kras; **Marica Škrabić**, Baška Voda; **Ana Mačina**, Otok; **Tanina Ivčec**, Zagreb; **Kata Jakeljić**, Split; **Dubravka Bašić**, Vrpolje; **Darinka Hedl**, Zagreb; **Dubravka Pavišić Strache**, Zagreb; **Mara Đurović**, Dubrovnik; **Marija Žabica**, Vela Luka; **Mila Šuto**, Zmijavci; **Ana Ujčić**, Pazin; **Stanka Norac Kljajo**, Otok; **Božo Milanović**, Koprivnica; **Josip Vadlja**, Goričan; **Marica Vlašić**, Vela Luka; **Marija Laković**, Funtana; **Rada Jonjić**, Grubine; **Blaženka Meštrić**, Novi Marof; **Marija Lončar ž. Antina**, Podbablje Gornje; **Marija Sovulj ž. Jozina**, Kućice; **Diomira Jurišić**, Vrgada; **Ana Šubanović**, Jastrebarsko; **Marica Stržrep**, Jastrebarsko; **Marija Matijević**, Rijeka; **Ivanka Pavić**, Ivankovo; **Slavka Škibola**, Nin; **Ivan Lucin**, Zadar; **Marija Jonjić**, Grubine; **Sestre milosrdnice**, Kaštel Stari; **Marija Brajković**, Pazin; **Grozdana Uhoda**, Zadar; **Božica Kotar**, Jastrebarsko; **Zora Tomić**, Strožanac; **Pavica Vidaković**, Mali Rat; **Zorka Radulović**, Pula; **Dana Katičić**, Split; **Tomislav Mrvelj**, Zagreb; - 200 kn: **Anđelka Batarelo**, Split.

MARIJA SVIMA OBILNO PLATILA!

Nada Šunjić Živojina, Staševica: Gospi preporučujem zdravlje duševno i tjelesno svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Katica Kuljfa, Predavac:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Ana Buzasy, Lund:** Majci Mariji preporučujem sebe i svoju djecu, uz dar; - **Gordana Plećaš, Staševica:** Preporučujem Gospi sebe i sve svoje najmilije, da nas čuva, uz dar; - **Mileva Lončar, Mf. Ousley:** Nebeskoj Majci preporučujem svoje zdravlje, duševno i tjelesno, kao i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Blaženka Vidulić, Mali Lošinj:** Dobraj Majci preporučujem sebe i sve svoje najdraže, uz dar; - **Marija Pažanin, Montreal:** Majci Mariji pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Milena Rončević Mirova, Staševica:** Preporučujem Gospi zdravlje svoje i svih svojih milih, uz dar; **Spomenka Mikac, Varaždin:** Nebeskoj Majci preporučujem svoju djecu i obitelj, da nas zagovara i štiti, uz dar; - **Veronika Rakuljić, Krilo:** Gospi preporučujem sebe i svoje mile i drage, da nas čuva, uz dar; - **Ana Vrčec, Zagreb:** Gospi preporučujem svoje bolesnike, neka pogleda na dušu siromaha duhom, uz dar; - **Ivan Šunjić p. Ilije, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Ruža Tabak ž. Nediljkova, Split:** Gospi od Zdravlja preporučujem zdravlje duše i tijela, svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Ivanka Gunjača, Zagreb:** Gospi preporučujem sve svoje potrebe i želje, uz dar; - **Dragica Jolić, Zagreb:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Tatjana Šunjić ž. Ivićina, Staševica:** Preporučujem Gospi od Zdravlja sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ivanka Vučko, Makarska:** Gospe moja, pod okrilje tvoje stavljam sve svoje drage, uz dar; - **Marija Katalinić, Vratnik:** Majko Božja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Dragica Šunjić Jurina, Staševica:** Gospi preporučujem sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Katica Zloić, Metković:** Gospe moja, pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Ksenija Getto, Valpovo:** Nebeskoj Majci preporučujem svoje potrebe i želje, uz dar; - **Ana Usorac ž. Jozina, Staševica:** Preporučujem Gospi zdravlje duše i tijela svoje obitelji, uz dar; - **Katica Vukelić, Zagreb:** Majko Božja, čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Ljubica Mužić, Osijek:** Nebeska Majko, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz da.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@stf.com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom: Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta.

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group;

devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22;

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Katica Gledec r. Hanžek (+5. I. 2013. - Zagreb); - **Ivan Ivanković Iće** (+22. I. 2013. - Bijakovci, Međugorje); - **Akad. slikar Bože Drmić** (+31. I. 2013. - Dobrići); - **Anda Rašić** (+4. II. 2013. u 86. g. - Slavonski Brod-Modran); - **Gordana Grgurinović** (+5. II. 2013. - Perth, Australija); - **Preč. Mile Ivančić** (+9. II. 2013. - Zavalje); - **Anica Lešina Grujić** (+11. II. 2013. - Runovići); - **Vlč. Ivan Barišić** (+12. II. 2013. - Kassel); - **Ivan Večenaj Tišlarov** (+13. II. 2013. - Gola); - **Stjepan Ijubičić Janković** (+13. II. 2013. - Runovići); - **Tonka Puljiz**, majka č. s. Mirne (+14. II. 2013. - Runovići); - **Anda Nikolić r. Delač**, majka sveć. Pave (+15. II. 2013. - Skopajska Gračanica); - **Mara Farčić r. Garac** (+16. II. 2013. - Osijek-Runovići); - **Branko Mijoč**, brat č. s. Manete (+17. II. 2013. - Otok); - **Slavko Raspudić** (+17. II. 2013. - Imotski); - **Jakov Iljkić**, otac sveć. Pere (+17. II. 2013. - Čardak); - **Ivan Jerković Škičić** (+18. II. 2013. - Runovići); - **Bosiljka Paska** (+18. II. 2013. - Varaždin); - **Josip Ivanjek** (+18. II. 2013. - Krapinske Toplice); - **O. Vinko Petrović**, OFM (+18. II. 2013. u 83. g. - Ščit); - **Ivan Jerković Škičić** (+18. II. 2013. - Runovići); - **Iva Čugura**, sestra fra Jozina i č. s. Petronile i Imakulate (+19. II. 2013. u 87. g. - Jasensko, Sinj); - **O. Mavro Velnić**, OFM (+19. II. 2013. u 94. g. - Košljun); - **Pera Usorac** (+19. II. 2013. - Staševica); - **Č. s. Sostenija Mateljan**, SMI (+20. II. 2013. u 74. g. - Split); - **Č. s. Jeremija Harlović**, bazilijanka (+20. II. 2013. u 80. g. - Sošice); - **Č. s. Lidvina Biško**, FOB (+21. II. 2013. u 73. g. - Dubrovnik); - **Ana Babić Anteljina** (+21. II. 2013. - Runovići); - **Mara Maruška Lešina r. Vuknić** (+24. II. 2013. - Runovići); - **Marija Bradić** (+25. II. 2013. u 88. g. - Hvar-Varaždin); - **Č. s. Anđelka Šunjić**, OSU (+25. II. 2013. u 61. g. - Zagreb-Varaždin); - Dane Dikić (+26. II. 2013. - Split-Vinica); - **Mirko Erceg**, otac fra Ivičin (+1. III. 2013. u 78. g. - Otok); - **Mila Radal r. Puljić** (+3. III. 2013. - Kaštel Gomilica-Sebišina); - **Vjera Žic** (+5. III. 2013. u 86. g. - Zagreb-Punat); - **Ivan Ika Bitanga** (+6. III. 2013. - Runovići); - **Manda Manjuša Babić Gošić** (+7. III. 2013. - Runovići); - **Pava Terzić**, majka č. s. Luce-Ljubice (+13. III. 2013. - Trilj); - **Mara Ajduk** (+13. III. 2013. - Kamenmost, Podbablje); - **Rajna Arbanas r. Piplica** (+13. III. 2013. - Zmijavci); - **Preč. dr. Antun Čečatka** (+15. III. u 70. g. - Đakovo); - **Č. s. Hozana Matić**, SMI (+15. III. 2013. - Metković); - **Anda Lovrić**, sestra fra Božina (+18. III. 2013. u 80. g. - Hrvace).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ź A J

Gospin hodočasnik (Urednik)	121
Kao da je nama rekla (Benedikt XVI.)	124
Kruna Marijine vjere (I. Bodrožić)	126
Sreća naša - Duh Sveti ne čita svašta! (S. Jerčić)	128
Amadej iz Lausanne: Marija remek-djelo Duha Svetoga (dar-ko)	132
Po križu do proslave (M. Babić)	134
Nježna Gospa (A. B. Periša)	136
Godina vjere - čemu? (D. De Micheli Vitturi)	138
Majka vjere i uskrsne radosti (S. Dragun)	140
Pogled joj otvorio prozor duše (K. Jolić)	142
Budi čovjek (R. T)	144
Žene tihe molitve (I. Miloš)	146
Vjera i nevjera (V. Tokić Burolo)	148
Vjerni u svijetlim trenucima (Kajo)	150
Uskrsnu Isus doista (S. Marija)	152

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 19. OŽUJKA 2013.

BOL

Majka Božja Milosna

Po prostranim plažama, osobito po Zlatnom ratu, i živoj vodi, naselje Bol na južnoj obali otoka Brača poznato je kao jedno od najposjećenijih hrvatskih turističkih mjesta. Na njegovu rubu, na malom rtu kraj mora, redovnici dominikanci imaju svoj samostan i kraj njega crkvu posvećenu *Majci Božjoj Milosnoj* ili *Gospji od Milosti*, ispred koje je groblje. Prostrana je to građevina trokutasta zabata s četverokutnom apsidom kraj koje se visoko uzdiže zvonik piramida-sta šiljastijega krova. Sljedbenici sv. Dominika dolaze u Bol g. 1462. i naseljuju se u zgradu zvanu "Biskupija", koju im darovnicom od 10. listopada 1475. daje bračka komuna, a novoosnovanu zajednicu potvrđuje 8. ožujka 1482. papa Siksto IV. Gradnju samostanske crkve započeo je g. 1462. o. Dominik Prodić. Gradila se u etapama, a završena je 1566. godine. Bila je skromna, pa je u više navrata dograđivana i pregrađivana. Zauzimanjem bratovštine sv. Ružarija, u 17. st. nadodana joj je sjeverna lađa, pa je g. 1633. dobila današnji izgled. Između glavne i nove lađe g. 1641. otvorena su dva velika luka, pa su crkvene lađe

tako spojene. Crkva je sačuvala odlike kasne renesanse, a u njoj su mnoge obitelji imale svoje grobnice. Unutra se ističu svojom ljepotom oltari, posebno oltar Gospe od Ružarija. Pod pjevalištem su vrijedne slike poznatoga majstora kista Perašanina Tripa Kokolje (+1713.), koje prikazuju svece dominikanskog reda, a obnovljene su 1970. godine. Zvoniku su g. 1751. dograđena dva gornja kata. Nakon oštećenja zbog nevremena g. 2004., pod nadzorom splitskih konzervatora na njemu je zatim poduzeta temeljita obnova. Crkva je temeljiti-je obnovljena 1969. godine.

U samostanu je smještena bogata zbirka umjetnina, među kojima se vrijednošću isticala oltarna pala s glavnog oltara samostanske crkve. Naslikao ju je g. 1563. visokorenesansni mletački slikar Jacopo Robusti, poznatiji kao Tintoretto (+1594.), a predstavlja Bogorodicu s Djetetom i svecima. Za 500. obljetnicu samostana akad. slikar Josip Botteri Dini naslikao je novu umjetničku sliku Milosne Gospe, koja je g. 1974. postavljena na glavni oltar, ali je na nj kasnije ponovno vraćena stara.

Najsvečanije je kod Majke Božje Milosne za blagdan Gospe Snježne, kad se u procesiji nosi Gospin kip iz samostanske crkve u župnu, odakle se vraća na blagdan Velike Gospe. Kraljica je to na prijestolju s Djetetom u naručju, a natkrivena je baldehinom.

NASLOVNA SLIKA: Gospa, detalj sv. Obitelji (El Greco)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Gospe Milosne u Bolu na Braču

